

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Klemen Horvat

**Vloga Protokola Republike Slovenije pri predsedovanju
Slovenije Svetu Evropske unije**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2009

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Klemen Horvat

Mentor: doc. dr. Milan Brglez

Somentorica: asist. mag. Janja R. Avguštin

**Vloga Protokola Republike Slovenije pri predsedovanju
Slovenije Svetu Evropske unije**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2009

Vloga Protokola Republike Slovenije pri predsedovanju Slovenije Svetu Evropske unije

Republika Slovenija (RS) je v prvi polovici leta 2008 predsedovala Svetu Evropske unije (EU). Šest mesecev je vodila skupnost, ki združuje 27 držav in slabe pol milijarde ljudi. Predsedovanje je bilo za Slovenijo veliko priznanje za uspešno vključevanje v delovanje EU, saj je bilo to prvo predsedovanje države članice iz širitve leta 2004 in prvo predsedovanje katere od slovanskih držav Svetu EU nasploh. Šestmesečno predsedovanje se je izkazalo za vsebinsko eno najbolj zahtevnih in kompleksnih nalog Slovenije po osamosvojitvi in obenem ogromen izziv v organizacijsko-logističnem smislu. Slovensko predsedstvo Sveta EU je pripravljalo, sklicevalo in vodilo sestanke Sveta EU na vseh ravneh, med drugim je v Sloveniji organiziralo neformalna zasedanja različnih sestav Sveta EU, ministrske konference in številne druge dogodke. Priprave na predsedovanje je Slovenija začela takoj po tem, ko je bilo odločeno, da bo predsedovala. Januarja 2005 je Vlada RS s posebnim sklepom vzpostavila organizacijsko strukturo za priprave in izvedbo predsedovanja. Eno od ključnih vlog pri projektu predsedovanje je odigral Protokol RS, zlasti na organizacijsko-logističnem področju v času priprav in pri sami izvedbi dogodkov v Sloveniji. V diplomskem delu se osredotočam na to, kako so se v Protokolu RS pripravili na predsedovanje Slovenije Svetu EU in kakšna je bila vloga Protokola RS pri tem projektu. Skušal bom potrditi tezi, da je Protokol RS odigral ključno vlogo pri organizaciji dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja in da se je za te namene ustrezno pripravil, prilagodil svojo organizacijsko strukturo in se kadrovske okrepil.

Ključne besede: predsedovanje Slovenije Svetu EU, priprave na predsedovanje, protokol, Protokol RS, Svet EU.

The role of the Protocol of the Republic of Slovenia in the Slovenia's Presidency of the Council of the European union

In the first half of 2008 Slovenia held the Presidency of the European Union and in this way managed the community of 27 member states and about 500 million citizens for six months. It was a big recognition for our successful inclusion in the EU's activities since Slovenia was the first among new member states and the first Slav state to be entrusted with presiding over the EU. The Presidency was a major challenge – one of the greatest Slovenia was faced since its independence. The Slovenian Presidency arranged, called and chaired meetings of the Council of the EU on all levels. Among others informal Council meetings, ministerial conferences and numerous other events were organised in Slovenia. Right after the decision was made that Slovenia will take over the Presidency the preparations started. In January 2005 the Slovenian Government established an organizational structure for the preparation and realization of the Presidency. The Protocol of the Republic of Slovenia played a key role in the Presidency project, especially on the organizational-logistic field. In my diploma work I will focus on the work and preparations of the Protocol of the Republic of Slovenia. I will try to confirm my hypothesis that concentrate on key role of the Slovene Protocol in the organization of events of the Presidency in Slovenia for these purpose and therefore underwent appropriate preparations, adjusted the organizational structure and reinforced the cadre.

Key words: Council of the EU, preparations for the Presidency, Presidency of the European Union, protocol, Protocol of the Republic of Slovenia.

Kazalo vsebine

Kazalo vsebine.....	4
Kazalo slik in tabel.....	5
Seznam okrajšav in kratic.....	6
1 Uvod.....	8
2 Metodološki okvir diplomskega dela.....	11
2.1 Opredelitev predmeta in problema diplomskega dela	11
2.2 Opredelitev ciljev diplomskega dela	11
2.3 Opredelitev tez	12
2.4 Uporabljena metodologija in struktura dela.....	12
3 Protokol.....	14
4 Protokol kot služba v Republiki Sloveniji	17
4.1 Diplomatski protokol.....	18
4.2 Protokol Republike Slovenije	19
4.2.1 Priprava in izvedba protokolarnega dogodka.....	22
5 Predsedovanje EU	26
5.1 Svet EU.....	26
5.2 Predsedovanje Svetu EU	28
6 Slovenija in predsedovanje Svetu EU	32
6.1 Naloge predsedujoče države	32
6.2 Priprave na predsedovanje Slovenije Svetu EU.....	34
6.2.1 Sekretariat za predsedovanje EU	38
6.3 Dogodki v času predsedovanja	45
6.3.1 Organizacija dogodkov predsedovanja v Sloveniji	48
6.3.2 Kratek opis storitev SPEU v skladu s priročnikoma.....	52
6.3.2.1 Akreditacije.....	52
6.3.2.2 Varnost in zdravstvena oskrba.....	52
6.3.2.3 Tolmačenje, prevajanje in lektoriranje	53

6.3.2.4	Prevozi	53
6.3.2.5	Nastanitve	54
6.3.2.6	Oficirji za zvezo.....	54
6.3.2.7	Letališča in prtljaga.....	55
6.3.2.8	Papirno gradivo ter promocijska in protokolarna darila	55
6.3.2.9	Sodelovanje z veleposlaništvi v Republiki Sloveniji.....	55
6.3.2.10	Kongresno središče Brdo	56
6.3.3	<i>Stroški predsedovanja</i>	57
6.4	Vloga Protokola RS pri organizaciji dogodkov predsedovanja	58
7	Zaključek	64
8	Literatura.....	68
	Priloga A: Intervju s šefinjo Protokola RS gospo Ksenijo Benedetti	77

Kazalo slik in tabel

Slika 6.1:	Shema organizacijske strukture projekta predsedovanja iz prvega objavljenega dokumenta o pripravah Slovenije na predsedovanje EU sestavljenega 29. julija 2005	43
Slika 6.2:	Organizacijska struktura za priprave in izvedbo predsedovanja	44
Slika 6.3:	Organigram izvedbe dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja	49
Tabela 6.1:	Dogodki v času predsedovanja Slovenije Svetu EU.....	46
Tabela 6.2:	Dogodki v času predsedovanja organizirani v Sloveniji	47

Seznam okrajšav in kratic

AGFICH	Agriculture and Fisheries Council (Svet za kmetijstvo in ribištvo)
Cariforum	Caribbean Forum (Karibski forum)
COMP	Competitiveness Council (Svet za konkurenčnost)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Odbor stalnih predstavnikov)
čl.	člen
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Svet za ekonomske in finančne zadeve)
ENV	Environment Council (Svet za okolje)
EPSCO	Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council (Svet za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in potrošniške zadeve)
ESPJ	Evropska skupnost za premog in jeklo
EU	Evropska unija
EYC	Education, Youth and Culture Council (Svet za izobraževanje, mladino in kulturo)
GAERC	General Affairs and External Relations Council (Svet za splošne zadeve in zunanje odnose)
idr.	in drugi
itd.	in tako dalje
JGZ	Javni gospodarski zavod
JHA	Justice and Home Affairs Council (Svet za pravosodje in notranje zadeve)
LAK	Latinska Amerika in Karibi
LC	Logistični center
Mercosur	Mercado Común del Sur (Skupni trg južnoameriških držav)
MF	Ministrstvo za finance
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MZZ	Ministrstvo za zunanje zadeve

NATO	North Atlantic Treaty Organisation (Severnoatlantska zveza)
OVSE	Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi
oz.	oziroma
OZN	Organizacija združenih narodov
pogl.	poglavje
polit.	politološko
PV	predsednik vlade
rač.	računalniško
RS	Republika Slovenija
SDPP	Sklep o določitvi protokolarnih pravil
soc.	sociološko
SPEU	Sekretariat za predsedovanje EU
STA	Slovenska tiskovna agencija
star.	starinsko
str.	stran
SVEZ	Služba vlade za evropske zadeve
št.	številka
tel.	telekomunikacijsko
t.i.	tako imenovan
TTE	Transport, Telecommunications and Energy Council (Svet za promet, telekomunikacije in energijo)
UKOM	Urad vlade za komuniciranje
ur.	urednik
Ur. l.	uradni list
UVI	Urad vlade za informiranje
UVZ	Urad za varnost in zaščito
voj.	vojaško
ZDA	Združene države Amerike

1 Uvod

Slovenija je v prvi polovici leta 2008 predsedovala Evropski uniji, kar je zelo pomembna in odgovorna naloga v mednarodni skupnosti. V svoji kratki zgodovini kot samostojna in neodvisna država je Slovenija sicer na mednarodnem področju opravila že zahtevne naloge od nestalnega članstva v Varnostnem svetu Združenih narodov do predsedovanja OVSE, vendar nobena od teh nalog ni bila tako zahtevna kot predsedovanje Svetu EU. Šest mesecev je vodila skupnost, ki združuje 27 držav in slabe pol milijarde ljudi. Predsedovanje je bilo za Slovenijo velika odgovornost in obenem veliko priznanje za uspešno vključevanje v delovanje EU, saj je bilo to prvo predsedovanje države članice iz širitve leta 2004 in prvo predsedovanje katere od slovanskih držav Svetu EU nasploh. Šestmesečno predsedovanje se je izkazalo za vsebinsko eno najbolj zahtevnih in kompleksnih nalog Slovenije po osamosvojitvi in obenem ogromen izziv v organizacijsko-logističnem smislu. Hkrati pa to ni bil zgolj projekt na področju evropskih zadev, ampak vseslovenski projekt.

Slovensko predsedstvo Sveta EU je pripravljalo, sklicevalo in vodilo sestanke Sveta EU na vseh ravneh, od delovnih skupin do zasedanj sestav Sveta EU in Evropskega sveta. Večina formalnega dela se je odvijala na sestankih v Bruslju, Luksemburgu in Strasbourgu, medtem ko so bila v Sloveniji organizirana neformalna zasedanja različnih sestav Sveta EU, ministrske konference in številni drugi dogodki. Predsedstvo je posebno pozornost posvetilo tudi predstavljanju Sveta EU v stikih z drugimi institucijami EU in zastopstvu EU do tretjih držav in mednarodnih organizacij. Tako je bilo glede na kraj dogodkov v Sloveniji izvedenih 287 dogodkov, v Bruslju 3455 dogodkov in 4252 dogodkov drugje po svetu.

Priprave na predsedovanje je Slovenija začela takoj po tem, ko je bilo decembra 2004 odločeno, da bo predsedovala. Januarja 2005 je Vlada RS s posebnim sklepom vzpostavila organizacijsko strukturo za priprave in izvedbo predsedovanja. Tako je v pripravah in pri sami izvedbi sodelovalo veliko število javnih uslužbencev. Med

njimi so pomembno vlogo odigrali uslužbenci Protokola RS. Protokol RS je namreč odigral eno od ključnih vlog pri projektu predsedovanje, zlasti na organizacijsko-logističnem področju v času priprav in pri sami izvedbi dogodkov v Sloveniji. V svojem diplomskem delu se bom osredotočil na to, kako so se v Protokolu RS pripravili na predsedovanje Slovenije Svetu EU in kakšna je bila vloga Protokola RS pri tem projektu. Skušal bom potrditi tezi, da je Protokol RS odigral ključno vlogo pri organizaciji dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja in da se je za te namene ustrezno pripravil, prilagodil svojo organizacijsko strukturo in se kadrovske okrepil.

Za lažje razumevanje zastavljenega cilja v diplomskem delu prvo teoretično poglavje posvetim pojmu protokol. Med drugim gre za sprejeta pravila, ki opredeljujejo način obnašanja in delovanja subjektov v mednarodnih odnosih. Po osamosvojitvi je Slovenija hitro ugotovila, da v mednarodni skupnosti vse poteka in deluje po ustaljenih poteh in pravilih. Splošno sprejeta, dogovorjena in stoletja utečena protokolarna pravila uravnavajo komunikacijo in interakcijo med subjekti v mednarodnih odnosih. Vsaka moderna država in tako tudi Slovenija ima službo protokola, kar opišem v naslednjem poglavju. Brez državnih protokolarnih služb in upoštevanja pravil protokola so dandanes meddržavni stiki neizvedljivi. Protokol je sredstvo, s katerim vodimo dogajanje in dogodke, skrbimo za strategijo in taktiko institucionalne komunikacije ter organizacijo. Protokolarna pravila niso sama sebi namen, ampak nepogrešljiv okvir, v katerem vsebina šele prav zaživi. Poleg Diplomatskega protokola, ki deluje v okviru Ministrstva za zunanje zadeve, v Sloveniji kot glavni protokolarni urad v okviru Vlade RS deluje Protokol RS. Po opisu nalog, dogodkov in organov za katere Protokol RS opravlja protokolarne zadeve sledi poglavje »Predsedovanje EU«. V njem v podpoglavjih predstavim »Svet EU« in »Predsedovanje Svetu EU«, saj pravno-formalno država članica ne predseduje celotni EU, ampak le eni od njenih institucij, torej Svetu EU. Nato v 6. poglavju z naslovom »Slovenija in predsedovanje Svetu EU« obširno predstavim »Naloge predsedujoče države«, »Priprave na predsedovanje Slovenije Svetu EU« in »Dogodke v času predsedovanja«. Tu se osredotočim zlasti na dogodke, ki so potekali v Sloveniji in predstavim vse organizacijsko-logistične naloge, ki jih je bilo

potrebno izvesti. V zadnjem podpoglavju nato povzamem »Vlogo Protokola RS pri organizaciji dogodkov predsedovanja«. Protokol RS je namreč že od samega začetka priprav sodeloval pri projektu predsedovanja Slovenije Svetu EU, najprej kot vodilni organ Podskupine za logistično organizacijo predsedovanja, nato pa je aktivno deloval znotraj Logističnega centra in kasneje Sekretariata za predsedovanje EU ter tako skrbel za organizacijo dogodkov v Sloveniji.

2 Metodološki okvir diplomskega dela

2.1 Opredelitev predmeta in problema diplomskega dela

Slovenija je v svoji kratki zgodovini kot samostojna in neodvisna država na mednarodnem področju opravila že zahtevne naloge od članstva v Varnostnem svetu Združenih narodov do predsedovanja OVSE, vendar nobena od teh nalog ni bila tako zahtevna kot predsedovanje EU. Predsedovanje Svetu EU je bilo za nas veliko priznanje in priložnost uveljavitve v svetu. Hkrati je bil to vseslovenski projekt. Priprave so se začele takoj po tem ko je bilo decembra 2004 odločeno, da bomo predsedovali Svetu EU v prvi polovici leta 2008. Šestmesečno predsedovanje se je nato izkazalo za vsebinsko zahtevno in kompleksno nalogo in je predstavljalo ogromen izziv v organizacijsko-logističnem smislu. Prav na tem področju je odigral pomembno vlogo Protokol RS.

2.2 Opredelitev ciljev diplomskega dela

Cilj diplomskega dela je predstaviti kako vsestransko in obsegajoče je bilo predsedovanje Slovenije Svetu EU, predvsem pa želim predstaviti vlogo Protokola RS pri tem projektu. Pokazati želim, da je Protokol RS odigral eno od ključnih vlog pri projektu predsedovanje, zlasti na organizacijsko-logističnem področju v času priprav in pri sami organizaciji dogodkov v Sloveniji. Ugotoviti želim kako so se na Protokolu RS spopadli z nalogo in do kakšnih organizacijsko-strukturnih ter kadrovske sprememb je prišlo zaradi tega.

2.3 Opredelitev tez

V svojem diplomskem delu se bom torej osredotočil na to, kako so se v Protokolu RS pripravili na predsedovanje Slovenije Svetu EU in kakšna je bila vloga Protokola RS pri tem projektu. Skušal bom potrditi naslednji tezi:

Teza 1: Protokol RS je odigral ključno vlogo pri organizaciji dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008.

Teza 2: Protokol RS se je za čas predsedovanja Svetu EU ustrezno pripravil, prilagodil svojo organizacijsko strukturo in se kadrovske okrepil.

2.4 Uporabljena metodologija in struktura dela

Pri preverjanju navedenih tez bom v diplomskem delu uporabil naslednje metode:

- **Interpretacija in analiza primarnih virov** – razložil bom zakonske podlage za delovanje EU in Protokola RS.
- **Intepretacija in analiza sekundarnih virov** – bo osnovna metoda mojega dela, s katero bom na podlagi relevantnih virov podal teoretično osnovo moji diplomski nalogi.
- **Zgodovinsko-razvojna analiza** – to metodo bom uporabil pri opisovanju razvoja temeljnih raziskovalnih pojmov in poteka priprav na predsedovanje.
- **Usmerjeni intervju** – opravil ga bom s šefinjo Protokola RS gospo Ksenijo Benedetti. V času opravljanja dela na Protokolu RS bom opravil tudi številne

krajše, informativne pogovore z zaposlenimi v Protokolu RS na temo moje diplomske naloge.

- **Opazovanje z udeležbo** – sam bom sodeloval pri projektu predsedovanje v vlogi oficirja za zvezo in spremljal tuje delegacije v Sloveniji. Od decembra 2008 bom opravljal delo preko študentskega servisa v Protokolu RS.
- **Študija primerov** – pri proučevanju konkretnih primerov se bom omejil na ministrske dogodke in dogodke višjega nivoja ter preučil vlogo Protokola RS pri njih.

V prvem teoretičnem poglavju bom najprej predstavil definicije pojma »protokol«. Nato bom v naslednjem poglavju opisal, kako je v Republiki Sloveniji protokol organiziran kot služba. V podpoglavjih »Diplomatski protokol« in »Protokol RS« bom opisal naloge, dogodke in organe za katere posamezna služba opravlja protokolarne zadeve. Sledilo bo poglavje »Predsedovanje EU«. V njem bom v podpoglavjih predstavil »Svet EU« in »Predsedovanje Svetu EU«, saj pravno-formalno država članica ne predseduje celotni EU, ampak le eni od njenih institucij, torej Svetu EU. Nato bom v 6. poglavju z naslovom »Slovenija in predsedovanje Svetu EU« obširno predstavil »Naloge predsedujoče države«, »Priprave na predsedovanje Slovenije Svetu EU« in »Dogodke v času predsedovanja«. Tu se bom osredotočil zlasti na dogodke, ki so potekali v Sloveniji in predstavil vse organizacijsko-logistične naloge, ki jih je bilo potrebno izvesti. V zadnjem podpoglavju bom nato analiziral »Vlogo Protokola RS pri organizaciji dogodkov predsedovanja«. V zaključku bom podal ugotovitve in potrdil oziroma ovrgel svoji tezi.

3 Protokol

Slovar slovenskega knjižnega jezika (2008, 2312-3) nam o pojmu »protokol« poda naslednje razlage:

1. uradna in družabna pravila za medsebojne stike uradnih predstavnikov držav / diplomatski protokol // urad, oddelek ustreznega organa, ki skrbi za izvajanje teh pravil,
2. mednarodni dogovor, navadno o določenem vprašanju (polit.),
3. zapisnik o poteku, rezultatih mednarodne konference, sestanka (polit.),
4. (uradni) zapisnik (star.).

Medtem ko Veliki slovar tujk (2002, 938) navaja, da je beseda »protokol« grškega izvora in pomeni:

1. uradna in družabna pravila o stikih uradnih predstavnikov držav (polit., soc.),
2. oddelek ali urad v zunanjem ministrstvu, ki se ukvarja s protokolom,
3. zapisnik o poteku mednarodnih pogajanj in rezultatih pogovorov (polit.),
4. meddržavni dogovor (polit.),
5. dogovor, ki določa postopke pri izmenjavi podatkov med sodelujočimi enotami (voj.),
6. množica pravil, ki določajo način prenosa podatkov (tel., rač.).

V diplomskem delu se bomo ukvarjali predvsem s pojmom v smislu, kot je naveden v prvi oz. v prvih dveh točkah omenjenih slovarjev. Zanimal nas bo zlasti protokol kot služba in vloga ter dejavnosti le-te.

Protokol je torej veččina organiziranja, ki krmili javne in zasebne ustanove, skupek norm in pravil, določenih z zakoni, dekreti, odredbami ali navadami. Vključuje posebne tradicionalne in sodobne metode, ki se uporabljajo pri organizaciji javnih in zasebnih dejavnosti uradne narave. Včasih je bil protokol odsev oblastniške moči s

pompozno ceremonijo in togo etiketo, danes pa se počasi spreminja v protokol, posvečen dobri organizaciji in sproščeni komunikaciji (Benedetti 2008, 55-7).

Kljub temu igrajo pravila o ceremonialu¹, o privilegijih in preseansi² na državniški oz. diplomatski ravni pomembno vlogo. Ta pravila so točno določena in se uporabljajo z zelo majhnimi odstopanji. Bistveno je, da se uporabljajo enako za vsakega tujega gosta na enakem položaju (Mikolić 1995, XV). Posledice raznih opustitev so včasih nepopravljive. V hudi obliki lahko povzročijo mednarodni škandal ali celo prekinitve diplomatskih odnosov (Simčič 2007, 8), v preteklosti pa so kršitve povzročale celo vojne (Zelmanović 1990, 243).

Osnovna naloga protokola je torej omogočanje komunikacije, ki je temelj mednarodnih odnosov. Protokolarna pravila so tako pomembna komponenta diplomacije, ki je v sodobnih mednarodnih odnosih definirana kot sredstvo za uresničevanje zunanje politike. Na formalni ravni ji je poverjena naloga vzdrževati stike z drugimi subjekti v mednarodni skupnosti in s temi stiki uresničevati interese države (Benko 1997).

Brez uporabe oz. spoštovanja protokolarnih pravil bi bilo resno delo na državniški ravni nepredstavljivo. Se pa protokolarna pravila vedno pogosteje in vedno širše uporabljajo ne samo na najvišji ravni, ampak tudi v občinah, podjetjih in na drugih področjih življenja. Gre za pravila upoštevanja prednostnih redov, lepega vedenja, kar vse vodi k uspešni izvedbi dogodkov in na sploh dobro vpliva na sožitje ljudi v vsakdanjem življenju (Simčič 2007, 3).

---

¹ Predpisi za potek slovesnosti, obredov ali za vedenje pri njih. Razlika med protokolom in ceremonialom je ta, da ceremonial nima mednarodno predpisanih oblik, ampak ga vsaka država predpiše sama, seveda v skladu z mednarodno prakso, predvsem pa s svojo tradicijo (Simčič 2007, 7).

² Prednostni vrstni red.

Zanimiva je primerjava, da so »protokolarna pravila kot univerzalni cestni predpisi, ki omogočajo, da promet gladko teče, ne glede na to, ali smo na domačih ali tujih cestah« (Cukjati v Benedetti 2008, 26).

Čačinovič (1994, 79) navaja, da bi besedo protokol lahko prevajali kot »korekten postopek«. Da pa je postopek v resnici korekten, se mora ravnati po sprejetih mednarodnih konvencijah in po mnogih že mednarodno vpeljanih ter v podrobnostih utrjenih pravilih.

Po novejši definiciji je protokol torej skupek postopkov, norm in tradicij, ki se uporabljajo pri organizaciji, stroka, ki skrbi za red in organizacijo različnih dogodkov v skladu s pričakovanji, vzdržuje merila in strategije ter skrbi za komunikacijo. Po novem konceptu je dobra organizacija osnovni pogoj za dobre rezultate, prilagajajo se norme, navade in običaji ter povzdiguje se komunikacija. Pomembnejši sta dobra organizacija in izpeljava dogodkov kot pa poreklo in strog potek dogodkov. Produkcija, organizacija in komunikacija so skupaj z varnostjo osnove protokola 21. stoletja. Protokol je sredstvo, s katerim vodimo dogajanje in dogodke, skrbimo za strategijo in taktiko institucionalne komunikacije ter organizacijo. Protokolarna pravila niso sama sebi namen, ampak nepogrešljiv okvir, v katerem vsebina šele prav zaživi (Benedetti 2008, 56-8).

Ksenija Benedetti v svoji knjigi »Protokol – simfonija forme« dodatno navaja, da »služba protokola ni služba služabnikov, čeprav so o tem žal nekateri prepričani in od oseb, ki delajo v protokolu, tudi pričakujejo, da jim bodo stregli. Naloga osebe iz protokola ni, da bo nekomu prinesla kavo, temveč da bo organizirala, da se bo kava prinesla ob pravem trenutku pravi osebi na primeren način.«

Protokol kot služba je poseben urad ali služba pri vladi in/ali ministrstvu za zunanje zadeve, ki skrbi za stike s tujimi diplomatskimi misijami, organizira obiske državnih delegacij, pripravlja sprejeme in druge pogostitve ter organizira državne svečanosti (Osolnik v Sovdat 2002, 15).

4 Protokol kot služba v Republiki Sloveniji

Vsaka država ima službo protokola, katere dejavnost temelji na Dunajski konvenciji o diplomatskih odnosih, Dunajski konvenciji o konzularnih odnosih, Konvenciji o specialnih misijah, Konvenciji o privilegijih in imunitetah ZN in specialnih agencij, Konvenciji o predstavitvi držav v njihovih odnosih z mednarodnimi organizacijami ter še različnih več- in dvostranskih sporazumih. Tudi za slovenski protokol veljajo v svetu uveljavljena protokolarna pravila in navade. Poleg tega pa ima vsaka moderna država tudi nekaj posebnosti, ki so posledica notranjih razmer, sistema vladanja ali pa tradicije. Slovenski protokol je tako prilagojen našim krajevnim razmeram, zakonskim predpisom, predvsem pa temelji na naši ustavi (Čačinovič 1994, 76).

Z osamosvojitvijo se je RS na področju protokolarnih dejavnosti znašla pred novimi nalogami. Intenzivni mednarodni stiki nove države so terjali prenovljeno protokolarno službo (Travnik 2004, 56) in tako od takrat dalje v Sloveniji delujeta dve protokolarni službi. Nekdanji Protokol Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije se je preimenoval v Protokol Republike Slovenije, hkrati pa je bila ustanovljena nova protokolarna služba – »Diplomatski protokol«³. Osnova za opravljanje protokolarnih zadev za obe službi je Sklep o določitvi protokolarnih pravil (SDPP) (Benedetti 2008, 103).

---

³ Uradno je sicer prišlo do preimenovanja v "Sektor za protokol, privilegije in imuniteto, diplomatsko korespondenco ter prevajanje", vendar se v praksi še vedno uporablja izraz "Diplomatski protokol", zato bom tudi v nadaljevanju uporabljal ta izraz.

4.1 Diplomatski protokol

Diplomatski protokol deluje v okviru Ministrstva za zunanje zadeve na podlagi Zakona o zunanjih zadevah. Naloge in pristojnosti se nanašajo na nudenje pomoči diplomatsko konzularnemu zboru in diplomatskim predstavništvom, mednarodnim organizacijam in njihovim predstavništvom ter konzulatom v RS. Predvsem skrbi, da diplomatske misije, akreditirane v Sloveniji in njihovo osebje uživajo ugodnosti Dunajskih konvencij o diplomatskih in konzularnih odnosih. Analitično in strokovno obdeluje protokolarna vprašanja, daje pobude in predloge za reševanje vprašanj ter vodi potrebne evidence in dokumentacijo. Skrbi za protokolarna darila, celotno podobo MZZ in diplomatskih predstavništev ter konzulatov RS v tujini. Diplomatska predstavništva in konzulate opremlja s simboli slovenske državnosti, uvaja kandidate pred odhodom v tujino v osnove diplomatskega protokola, vedenja in oblačenja ter sodeluje pri izboru in nabavi opreme v rezidencah in diplomatskih predstavništvih ter konzulatih.

Sestavljen je iz treh oddelkov:

1. **Oddelek za privilegije in imunitete ter diplomatsko korespondenco**, ki v skladu z določbami mednarodnega in običajnega prava ter notranjega prava RS opravlja naloge, ki se nanašajo na izvajanje diplomatskih privilegijev in imunitet. Predvsem skrbi za spoštovanje določb o imunitetah vsebovanih v Dunajskih konvencijah o diplomatskih in konzularnih odnosih in za zagotavljanje vzajemnosti pri izvajanju privilegijev. Poleg tega opravlja posle diplomatsko protokolarnega dopisovanja, naloge v zvezi z akreditacijami diplomatov in vodi diplomatsko listo.
2. **Oddelek za ceremonial, organizacijo obiskov in logistiko**, ki skrbi za protokolarne dogodke ministra za zunanje zadeve RS, za delovne obiske tujih

zunanjih ministrov ter za druge protokolarne dogodke, ki jih v celoti ali delno organizira ministrstvo za zunanje zadeve.

- 3. Prevajalski oddelek**, ki skrbi za prevajanje in lektoriranje besedil za potrebe MZZ. Področja prevajanja vključujejo diplomatsko korespondenco, pravna besedila, govore, izjave za javnost, poročila, programe, opomnike, stališča, mnenja, dokumente Nata in EU in drugo.

4.2 Protokol Republike Slovenije

Protokol Republike Slovenije je vladna služba in glavni protokolarni urad pri nas. Sodi v okvir Generalnega sekretariata Vlade RS, pravni okvir za delovanje in opravljanje protokolarnih zadev pa opisuje SDPP.

Sklep o določitvi protokolarnih pravil (Ur. l. RS 56/2007, 17/2009) določa protokolarna pravila, protokolarne dogodke, način izvajanja protokolarnih dogodkov, izvajalce, način financiranja protokolarnih dogodkov ter pravice in dolžnosti organov, za katere Protokol Republike Slovenije opravlja protokolarne zadeve (1. člen SDPP).

Protokol opravlja protokolarne zadeve za:

- predsednika Republike Slovenije
- predsednika Državnega zbora Republike Slovenije
- predsednika Vlade Republike Slovenije
- predsednika Državnega sveta Republike Slovenije
- predsednika Ustavnega sodišča Republike Slovenije
- predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije
- nekdanjega predsednika Republike Slovenije
- varuha človekovih pravic
- predsednika Računskega sodišča

- ministra za zunanje zadeve
- partnerja predsednika Republike Slovenije, predsednika Državnega zbora Republike Slovenije in predsednika Vlade Republike Slovenije (3.člen SDPP)

Protokolarni dogodki kot jih določa 2. člen SDPP so:

- mednarodni obiski (uradni, delovni in zasebni) tujih državljanov v Republiki Sloveniji
- uradni in delovni obiski naših državljanov doma in v tujini
- uradni obiski ministrov za zunanje zadeve ter uradni in delovni obiski šefov mednarodnih organizacij in specializiranih agencij OZN, EU in NATO
- protokolarni dogodki partnerja predsednika RS, predsednika Državnega zbora RS in predsednika Vlade RS
- predaje poverilnih pisem predsedniku RS
- nastopi, poslovilni in delovni obiski diplomatskih predstavnikov
- slovesnosti ob vročanju odlikovanj RS
- podpisi meddržavnih in drugih uradnih listin, pomembnih za državo
- slovesnosti ob izrekanju priseg pred predsednikom RS in pred predsednikom Državnega zbora RS
- državni pogrebi, polaganja vencev in državne žalne slovesnosti
- uradni sprejemi
- državne proslave in druge prireditve državnega pomena

Protokol Republike Slovenije je torej glavni koordinator protokolarnih dogodkov na državniški ravni in opravlja organizacijsko-protokolarno delo ob obiskih državljanov oziroma delegacij tujih držav v Sloveniji in ob obiskih državljanov iz Republike Slovenije v tujini. Ob obiskih državnih delegacij v Sloveniji zagotovi ustrezen svečani sprejem na letališču, organizira vsebinski in gostu prilagojen program obiska, poskrbi za raven pogostitev (uradna kosila, slovesne večerje, banketi, sprejemi itd.), za vabila, prevoze, prenočitvene zmogljivosti, organizira prevajalce,

poskrbi za urejenost prostorov, izbiro in izročitev protokolarnih daril, izobešanje zastav itd.(Travnik 2004, 56-7).

Za nemoteno delovanje tesno sodeluje z Ministrstvom za zunanje zadeve, Javnim gospodarskim zavodom Brdo Protokolarne storitve RS (v nadaljnjem besedilu: JGZ Brdo), Uradom vlade za komuniciranje (UKOM), Ministrstvom za notranje zadeve (predvsem s Policijo ter Uradom za varnost in zaščito) in Ministrstvom za obrambo (predvsem s Slovensko vojsko). Na protokolarnih dogodkih ob uradnih obiskih šefov držav in predsednikov vlad za izkazovanje vojaških časti sodeluje »Enota za protokol«⁴ Slovenske vojske, himno države gostje in slovensko himno pa zaigra Orkester slovenske Policije. UKOM skrbi za domače in tuje novinarje, medtem ko JGZ Brdo upravlja s protokolarnimi objekti, ki se uporabljajo za prenočevanje tujih državnih delegacij, kot prostori za uradne pogovore ali pogajanja delegacij, za svečana kosila, sprejeme in večerje. Protokol Republike Slovenije sodeluje tudi z Ministrstvom za gospodarstvo in Gospodarsko zbornico Slovenije, predvsem pri usklajevanju s podjetji, ki sodelujejo z državami, katerih predstavniki prihajajo na obisk v Slovenijo. Gospodarske delegacije so namreč ob uradnih obiskih pogosto vključene v delegacije šefov držav in predsednikov vlad. Za urejanje prevozov Protokol RS tesno sodeluje z Oddelkom za avtomobilske prevoze pri Generalnem sekretariatu Vlade RS (Benedetti 2008, 106).

Protokol RS pri načrtovanju posameznih protokolarnih dogodkov sodeluje tudi s protokolarnimi službami drugih držav, bodisi ob tujem obisku v RS bodisi ob obisku slovenskega državnika v tujini. V ta namen se v pripravah na obisk v državo gostiteljico pošlje t.i. predhodnica predstavnikov Protokola, na kateri se dogovorijo za natančni potek vseh dogodkov obiska. Slovenske predhodnice tako odpotujejo v tujino, tuje pa pridejo v Slovenijo zato, da se predstavniki podrobno seznanijo s protokolarno prakso in ceremoniali gostitelja ter uskladijo specifične želje in interese (Rebić 2004, 45).

---

⁴ Še pred kratkim se je enota imenovala Častna četa.

Protokol RS vodi šef protokola⁵, ki ga imenuje in razrešuje Vlada RS na predlog generalnega sekretarja Vlade RS. Kandidati so izbrani na podlagi javnega natečaja preko posebne natečajne komisije, ki jo imenuje uradniški svet⁶. Šef je imenovan za obdobje petih let in je lahko ponovno imenovan.

Organizacijsko je Protokol RS razdeljen na tajništvo, sektor za protokol in službo za organizacijsko-tehnično podporo izvedbe protokolarnih dogodkov. V času priprav in same izvedbe predsedovanja Slovenije Svetu EU je neformalno deloval tudi oddelek za predsedovanje, ki se je prekrival s sektorjem za protokol. Danes opravlja delo v Protokolu RS 28 zaposlenih in 5 študentov, načrtovanje, organizacija in izpeljava posameznih dogodkov pa poteka tudi s kontaktnimi osebami, ki so v posameznih uradih in kabinetih odgovorne za protokol (Benedetti, 2009).

V Protokolu RS ne odločajo sami o obsegu in frekvenci mednarodnih in tujih protokolarnih obveznosti, pač pa so zadolženi za izvedbo dogodkov, ki jih dogovorijo uradi oziroma kabineti posameznih predsednikov in ministra za zunanje zadeve (Sovdat 2002, 34).

Protokol RS se kot vladna služba v celoti financira iz državnega proračuna.

4.2.1 Priprava in izvedba protokolarnega dogodka

Protokol RS je glavni koordinator protokolarnih dogodkov v Sloveniji, skrbi pa tudi za obiske državnikov iz Republike Slovenije v tujini. Najzahtevnejša naloga protokola so priprava in izvedba mednarodnih obiskov na visoki ravni.

---

⁵ Od leta 2000 Protokol RS kot šefinja vodi Ksenija Benedetti.

⁶ Naloge in sestavo uradniškega sveta določata 174. oz. 175. člen Zakona o javnih uslužbencih (MJU).

Vsaka država ima predpisane norme, kako počastiti obisk tujega državnika. Sprejem, bivanje in pospremitvev določi država v skladu s svojimi običaji in možnostmi. Bistveno je, da je ceremonial enak za vsakega tujega gosta na enakem položaju. Program se lahko spremeni le zaradi obojestranskega interesa in vnaprejšnjega dogovora ali recipročnosti. Povprečno trajanje obiskov se je zadnje desetletje skrajšalo in tako so uradni obiski navadno dvo- ali samo enodnevni. Tri dni večinoma trajajo le uradni obiski monarhov, ki so drugačni od uradnih obiskov predsednikov držav. Tudi turistični programi so vse redkejši in krajši. Manjša se tudi število spremljevalne delegacije oz. spremstva, kamor poleg uradne delegacije sodijo tudi gospodarska delegacija in predstavniki medijev. Slovenija je po Sklepu o določitvi protokolarnih pravil ob uradnem obisku šefa države dolžna poravnati bivanje in prevoz za največ 10 oseb, predsednika parlamenta ali vlade za 8, ministrov za zunanje zadeve pa za 6. Te številke so še manjše za delovne obiske. Glavni gostitelji so navadno pandani⁷ glavnega gosta (Benedetti 2008, 111-2).

Priprave na dogodek v Protokolu RS potekajo v več fazah in lahko trajajo tudi do enega leta, odvisno od tega, koliko vnaprej je protokolarni dogodek napovedan in kdo je gost. Včasih pa se zgodi, da je treba obisk pripraviti celo v enem dnevu. V Protokolu RS se določi nosilec projekta (obiska), ki je odgovoren za izpeljavo dogodka. Ta pa izmed osebja zaposlenih na Protokolu RS določi nosilce posameznih delov obiska (vojaške časti, uradna večerja, srečanja s predstavniki države, turistični del obiska...), ki jih odobri šef Protokola. Če glavnega gosta spremlja partner, Protokol pripravi poseben program t.i. damski oz. partnerski program. Kot že omenjeno, pred obiskom v državo sprejemnico načeloma pride predhodnica države pošiljateljice, s katero se uskladi vse podrobnosti. V predhodnici so navadno predstavniki protokola in varnostne službe, po potrebi pa tudi drugih služb. Predhodnica si navadno ogleda lokacije srečanj in obedov, določi uradni jezik obiska oz. tolmačenje, določi varovanje, določi stalno spremstvo uradnih oseb, dogovori se

---

⁷ Oseba, ki ima enako funkcijo oz. je na enaki ravni v drugi državi.

o podrobnostih v zvezi z mediji, dogovori se o predaji odlikovanj in daril, finančnih zadevah obiska in reši vsa nerešena vprašanja o obisku.

Protokol RS nato izdela osnutek programa obiska in zbere najpomembnejše podatke o delegaciji: ime, funkcija in naziv glavnega gosta ter ostalih članov uradne delegacije, sestavo neuradnega spremstva, življenjepis glavnega gosta, čas in način prihoda ter odhoda, posebne želje gosta o programu, prehrani in namestitvi ter zdravju gosta. Osnutek programa Protokol pošlje v potrditev kabinetu gostitelja in pripravi knjižico s programom potrjene verzije v jeziku gosta in gostitelja. V njej so natančno opisani protokolarni dogodki od prihoda gosta v Slovenijo do njegovega odhoda: podrobnosti o sestankih in srečanjih ter o drugih dogodkih z natančno določenim časom (ure in minute), seznam stalnega spremstva z njihovimi funkcijami, seznam sodelujočih na pogovorih, opis kolone vozil in kdo se pelje v posameznih vozilih, opis in skice ceremonialov, razporeditev sob, pomembnejše in koristne telefonske številke idr.

Protokol nato organizira sam potek obiska: organizira ceremonial ob prihodu in odhodu, pripravi predlog predstavnikov RS, ki bodo navzoči ob prihodu in odhodu ali bodo v stalnem spremstvu med obiskom, poskrbi za prevajanje med obiskom, organizira namestitve, prevoze, sestavi vrstni red kolone vozil, uskladi srečanja z vsemi, ki jih gost obišče, organizira obede, (uskladi menije, dogovori se o poteku in času zdravice), pripravi prostore za uradne govore, sprejeme, in novinarsko konferenco oz. izjavo za tisk, poskrbi za obešanje zastav na ustrezna mesta.

Protokol RS skrbi tudi za izbiro, pripravo, usklajevanje in nakup daril za goste. Ob uradnih obiskih najvišjih državnih funkcionarjev je v veljavi običaj, da se izročijo ustrezna darila, ki naj bi po svoji simbolični vrednosti ustrezno predstavljala državo. Med šefi držav je ob uradnih obiskih zelo pogosta osebna izmenjava daril in odlikovanj, medtem ko se ostalim članom delegacije daril ne izroča osebno, temveč se izmenjajo med protokoloma oz. se dostavijo v rezidenco ali hotel, kjer gostje prebivajo – seveda z vizitko tistega, ki darilo pošilja. Vrednost darila ne sme

presegati višine zadnje uradno objavljene bruto povprečne plače v RS. V izogib ponavljanju daril vodi Protokol RS evidenco o izročeni darilih po gostih in gostiteljih (Osolnik v Pergovnik 2006, 38).

5 Predsedovanje EU

Na predsedovanje EU se dandanes gleda kot na pomemben del institucionalne strukture in ključni element institucionalnega ravnotežja v EU. Pomembno je tako za EU na splošno kot tudi za posamezne države članice, ki v času predsedovanja igrajo pomembno vlogo v smislu vodenja, posredovanja, zastopanja in usklajevanja evropskih politik (Hayes-Renshaw 2006, 133).

Predsedovati Evropski uniji pomeni, da država članica za obdobje šestih mesecev predseduje Svetu EU in vodi srečanja Evropskega sveta. Pravnoformalno država članica ne predseduje celotni EU, ampak le eni od njenih institucij, torej Svetu EU (Urad Vlade za komuniciranje 2008).

5.1 Svet EU

V preteklosti je bil Svet EU znan kot Svet ministrov in je glavni organ političnega odločanja v EU ter osrednje zakonodajno telo. Predstavlja edinstveno mešanico medvladne in nadnacionalne institucije. Ustanovljen je bil že na samem začetku evropskega povezovanja s Pariško pogodbo o ustanovitvi ESPJ⁸ leta 1951. V njem so zastopane države članice, njegovih zasedanj se udeležuje po en minister iz vsake nacionalne vlade EU. Od tem, ki so na dnevnem redu, je odvisno, kateri minister se bo udeležil zasedanja (Peterson 2006, 4. pogl.).

Trenutno obstaja devet različnih sestav Sveta, kjer pristojni ministri zastopajo nacionalne interese držav članic:

- Svet za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC),
- Svet za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN),

---

⁸ Evropska skupnost za premog in jeklo.

- Svet za pravosodje in notranje zadeve (JHA),
- Svet za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in potrošniške zadeve (EPSCO),
- Svet za konkurenčnost (COMP) (notranji trg, industrija in raziskave),
- Svet za promet, telekomunikacije in energijo (TTE),
- Svet za kmetijstvo in ribištvo (AGFICH),
- Svet za okolje (ENV) in
- Svet za izobraževanje, mladino in kulturo (EYC)

(Sklep Sveta o sprejetju poslovnika Sveta 2006, Priloga 1).

Čeprav od veljavnosti Pogodbe o združitvi od leta 1967 naprej pravno gledano obstaja le en Svet EU, jih v praksi obstaja več v smislu različnih sestav glede na področje delovanja (Nugent 1999, 125).

Svet ima šest ključnih nalog. Večina teh nalog se navezuje na področje „Skupnosti“, tj. področja delovanja, za katera so se države članice odločile združiti svojo suverenost in prenesti pooblastila pri odločanju na institucije EU. To področje predstavlja »prvi steber«⁹ Evropske unije, v okviru katerega Svet EU:

1. sprejema evropsko zakonodajo - skupaj z Evropskim parlamentom na številnih področjih politike,
2. usklajuje gospodarske in socialne politike držav članic,
3. sklepa mednarodne sporazume med EU in drugimi državami ali mednarodnimi organizacijami,
4. potrjuje proračun EU, prav tako skupaj z Evropskim parlamentom.

Poleg tega v okviru Sveta EU države med seboj sodelujejo pri razvoju skupne zunanje in varnostne politike EU (5.) ter v kazenskih zadevah med nacionalnimi

---

⁹ Če si EU predstavljamo kot zgradbo, ki temelji na treh stebrih, prvi steber predstavlja Evropsko skupnost. Zanj je značilno sodelovanje na naddržavni ravni, medtem ko je za drugi (Skupna zunanja in varnostna politika) in tretji steber (Pravosodje in notranje zadeve) značilno medvladno sodelovanje.

sodišči in policijskimi organi (6.). Ti zadnji dve nalogi medvladnega sodelovanja spadata pod drugi in tretji steber EU (Evropska komisija 2006).

Odločitve v Svetu se sprejemajo z glasovanjem, in sicer na tri različne načine. O proceduralnih vprašanjih se glasuje z enostavno večino, kjer ima vsaka država en glas. Na nekaterih posebej občutljivih področjih, kot so skupna zunanja in varnostna politika, obdavčenje, azilna politika in politika priseljevanja, morajo biti odločitve Sveta sprejete soglasno. O večini vsebinskih zadev pa Svet odloča z glasovanjem s kvalificirano večino. V ta namen ima vsaka država dodeljeno število glasov, ki približno ustreza njeni velikosti. Torej, več ko ima država prebivalcev, več glasov ima, toda število glasov je ponderirano v dobro držav z manj prebivalci (Nugent 1999, 5. pogl.).

Organizacijsko delo Sveta se opravlja v odborih, katerim so v pomoč številne delovne skupine. Vsaka država članica EU ima v Bruslju¹⁰ svojo stalno skupino predstavnikov, ki zastopajo in branijo njene nacionalne interese na ravni EU. Vodja vsakega predstavništva je v bistvu veleposlanik¹¹ svoje države pri EU. Le-ti se tedensko sestajajo v okviru Odbora stalnih predstavnikov (Coreper) in pripravljajo delo Sveta. Večina pogajanj in usklajevanj se odvija na nižji ravni od ministrskih zasedanj. Na nekaterih ministrskih svetih tako ministri aktivno obravnavajo le od 10 do 15 odstotkov vseh točk na dnevnem redu (Hayes-Renshaw 2006, 3. pogl.).

5.2 Predsedovanje Svetu EU

Predsedovanje držav članic je vpeljala že Pogodba o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti, t. i. »Rimska pogodba« iz leta 1957, ki je določila, da države članice izmenoma prevzamejo vlogo predsedujoče Svetu EU za šest mesecev. Leta

---

¹⁰ Sedež Sveta EU je v Bruslju, aprila, junija in oktobra pa se sestaja tudi v Luksemburgu.

¹¹ Čeprav pravno-formalno ni veleposlanik, saj ne more biti akreditiran pri EU, ker le-ta nima statusa pravne osebe (Nugent 1999, 5. pogl.).

1992 so se z Maastrichtsko pogodbo naloge predsedstva razširile tudi na predsedovanje Evropskemu svetu¹², ki se pod vodstvom predsednika države ali vlade predsedujoče države članice sestane vsaj dvakrat letno.

Sedanji pravni okvir predsedovanja predstavljata Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodba o Evropski uniji, ki pa funkcij predsedstva ne opredeljujeta podrobneje. Te so podrobneje določene v Poslovniku Sveta EU (Strniša idr. 2005).

Predsedstvo Sveta se torej menja vsakih šest mesecev (1. januarja in 1. julija). Vsaka država EU pride na vrsto, da šest mesecev skrbi za dnevni red Sveta in predseduje vsem zasedanjem ter tako spodbuja zakonodajne in politične odločitve in posreduje pri sklepanju kompromisov med državami članicami. Predsedstvu pomaga Generalni sekretariat, ki pripravlja delo Sveta in zagotavlja njegov nemoten potek. Preko 2800 osebja skrbi predvsem za tehnično in logistično organizacijo dela Sveta v Bruslju oz. Luksemburgu (Peterson 2006, 4. pogl.).

Predsedujoča država ima v svojem mandatu tri pomembne skupine nalog, in sicer vodi delo vseh sestav Sveta EU in Evropskega sveta, zastopa Svet EU v odnosu do drugih institucij EU in zastopa Evropsko unijo v mednarodni skupnosti.

V okviru vodenja in organizacije delov Sveta EU predsedstvo pripravlja, sklicuje in vodi sestanke Sveta EU na vseh ravneh, od delovnih skupin in različnih odborov do zasedanj posameznih ministrskih sestav Sveta EU in Evropskega sveta. Predsedujoča država mora pri tem delovati nevtrarno in zastopati evropske interese ter usklajevati nasprotujoče si poglede držav članic. Pri tem naj bi čim manj izpostavljala svoje nacionalne prioritete. To ji tudi preprečuje t.i. »podedovana agenda«, ki v povprečju določa več kot 90 odstotkov vseh vsebin, ki se obravnavajo v času predsedovanja. Predsedujoča država je odgovorna, da na zasedanjih poteka vse gladko in nosi

---

¹² Evropski svet - Svet voditeljev držav ali vlad vseh držav EU, skupaj s predsednikom Evropske komisije. To je najvišji organ, imenovan tudi "evropski vrh", ki sprejema splošne politike v EU in določa nadaljnje smernice.

politično odgovornost za vse sprejete odločitve. Poleg organizacije in vodenja velikega števila formalnih zasedanj v Bruslju, Luksemburgu in Strasbourgu se je uveljavila tudi praksa priprave neformalnih srečanj v predsedujoči državi, kjer se organizira več neformalnih zasedanj različnih sestav Sveta ter številne ministrske konference in drugih dogodkov (Hayes-Renshaw 2006, 5. pogl.).

Predsedujoča država Svetu EU zastopa to institucijo tudi v odnosu do drugih institucij EU, predvsem je pomembno sodelovanje z Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo. Pogosti so nastopi predsednika vlade, ministrov in državnih sekretarjev predsedujoče države na plenarnih zasedanjih in pred odbori v Evropskem parlamentu, pravtako so pomembni stiki z Evropsko komisijo in njenimi službami za uspešno vodenje predsedovanja (SVEZ 2008c).

Z Maastrichtsko pogodbo je predsedstvo dobilo še nalogo nastopati v imenu sedemindvajsetih držav članic in zastopati skupne interese na mednarodnem področju. Predsedujoča država na področju skupne zunanje in varnostne politike zastopa Evropsko unijo v odnosu do tretjih držav, mednarodnih organizacij in regionalnih skupin (Peterson 2006, 72).

Predsedovanje držav članic je pravna obveza, ki jo je vpeljala že prej omenjena »Rimska pogodba«. Država članica EU se torej ne more odpovedati predsedovanju, lahko pa vpliva na vrstni red predsedovanja. Vendar je uspešno predsedovanje dolgoročen nacionalni interes, saj si država pridobi ugled tako v odnosu do preostalih članic EU kakor tudi v širšem evropskem in svetovnem prostoru. Celotna država je ves čas predsedovanja deležna velike medijske pozornosti, kar je prav tako pomembno za njeno promocijo in prepoznavnost (Urad vlade za komuniciranje 2008).

Ker so države članice izrazile željo po okrepljenem sodelovanju med tremi zaporednimi polletnimi predsedstvi, je Svet EU marca 2006 spremenil Poslovník, ki zdaj predvideva oblikovanje skupinskih 18-mesečnih programov predsedovanja.

Čeprav to zaenkrat še ni »formalno-pravna zaveza«¹³ se države držijo novega sistema, saj takšno sodelovanje prispeva k dolgoročnemu usklajenemu razvoju strateških politik EU. Vnaprej določene skupine treh držav članic za obdobje 18 mesecev so sestavljene po načelu enakopravne rotacije med državami članicami ob upoštevanju njihove velikosti, gospodarske moči, dolžine članstva in geografskega ravnovesja v EU (Slovenija. Doma v Evropi 2008).

Prvi 18-mesečni program se je začel izvajati z začetkom predsedovanja Nemčije 1. januarja 2007. V to prvo skupino treh držav sta poleg Nemčije spadale še Portugalska in Slovenija kot zadnja predsedujoča v t.i. triu. Tako je Slovenija sodelovala pri pripravi prvega usklajenega programa, katerega osnutek je moral biti pripravljen že do junija 2006 (SVEZ 2006b, 11).

Kljub skupnemu 18-mesečnemu programu pa ima vsaka predsedujoča država možnost oblikovati lastno dimenzijo predsedovanja, ki se odraža predvsem pri določitvi vrstnega reda in časovne dinamike obravnavanja prednostnih vsebin (Slovenija. Doma v Evropi 2008).

EU predsedujoči državi pokrije večino stroškov za vodenje dela na sedežu Sveta EU v Bruslju in Luksemburgu, dočim dogodke, organizirane v svoji državi, predsedujoča država financira v večini sama (Rabzelj 2007, 39).

---

¹³ Formalno-pravno zamenjavo sedanjega 6-mesečnega samostojnega predsedovanja s t. i. »skupinskim 18-mesečnim predsedovanjem« Svetu EU predvideva Lizbonska pogodba, pred tem pa tudi že Pogodba o Ustavi za Evropo.

6 Slovenija in predsedovanje Svetu EU

Predsedovanje Svetu EU v prvi polovici leta 2008 je bilo za Slovenijo velika odgovornost in obenem velika priložnost. Poleg tega je bilo vodenje skupnosti, ki združuje 27 držav in slabe pol milijarde ljudi priznanje Sloveniji za uspešno vključevanje v delovanje EU, saj je bilo to prvo predsedovanje države članice iz širitve leta 2004 in prvo predsedovanje katere od slovanskih držav Svetu EU nasploh.

Šestmesečno predsedovanje Svetu EU se je izkazalo za vsebinsko eno najbolj zahtevnih in kompleksnih nalog Slovenije po osamosvojitvi in obenem ogromen izziv v organizacijsko-logističnem smislu. Hkrati pa to ni bil zgolj projekt na področju evropskih zadev, ampak vseslovenski projekt.

6.1 Naloge predsedujoče države

Kot že omenjeno, ima predsedujoča država v svojem mandatu tri pomembne skupine nalog, in sicer vodenje in organizacijo dela Sveta EU, zastopanje Sveta EU v odnosu do drugih institucij EU in zastopanje Evropske unije v mednarodni skupnosti.

V sklopu teh nalog je slovensko predsedstvo pripravljalo, sklicevalo in vodilo sestanke Sveta EU na vseh ravneh, od delovnih skupin do zasedanj sestav Sveta EU in Evropskega sveta. Slovenija je v šestmesečnem mandatu predsedovala dvema zasedanjema Evropskega sveta, ministrskim svetom in trojkam, neformalnim ministrskim srečanjem, zasedanjem Odbora stalnih predstavnikov (Coreper I in II) ter zasedanjem delovnih skupin in različnih odborov.

Zaradi priprave in uspešnega vodenja številnih formalnih zasedanj je morala Slovenija opraviti tudi veliko neformalnega dela v obliki lobiranja, pogajanja in

neformalnih sestankov s posameznimi državami članicami, skupinami držav ter evropskimi institucijami.

Poleg formalnega dela predsedovanja, ki je potekalo na sestankih v Bruslju, Luksemburgu in Strasbourgu, je Slovenija v skladu z uveljavljeno prakso priprave neformalnih srečanj v predsedujoči državi organizirala neformalna zasedanja različnih sestav Sveta EU, ministrske konference in številne druge dogodke. V nasprotju s formalnimi sestanki na sedežu evropskih institucij, ki jih je skoraj v celoti logistično organiziral in financiral Generalni sekretariat Sveta EU, je morala za organizacijo in financiranje dogodkov v svoji državi poskrbeti Slovenija (SVEZ 2008c).

Predsedstvo je posebno pozornost posvetilo tudi predstavljanju Sveta EU v stikih z drugimi institucijami EU, s poudarkom na sodelovanju z Evropsko komisijo in Evropskim parlamentom. V skladu s pristojnostmi na področju skupne zunanje in varnostne politike pa je slovensko predsedstvo zastopalo EU v odnosu do tretjih držav, mednarodnih organizacij in regionalnih skupin. Zaradi vse večjega pomena in vpliva EU v mednarodni politiki je postalo zastopanje le-te v mednarodnem prostoru ena prednostnih nalog predsedovanja. Vsaka predsedujoča država zato pripravi srečanja s predstavniki tujih držav na različnih ravneh, v obliki trojk ali vrhunskih srečanj.

Na rednih vrhunskih srečanjih se EU sestaja s svojimi najpomembnejšimi partnericami. V preteklosti so se ti odnosi osredotočali predvsem na trgovinske zadeve, v zadnjih letih pa so se razširili še na področje naložb, gospodarskega sodelovanja, financ, energetike, znanosti in tehnologije ter varstva okolja, pa tudi na politične zadeve, kot so svetovni boj proti terorizmu, mednarodni kriminal in preprodaja prepovedanih drog ter človekove pravice (Slovensko predsedstvo EU 2008).

6.2 Priprave na predsedovanje Slovenije Svetu EU

Prevzem predsedovanja Svetu EU je bil že na začetku po svoji vsebini, organizacijski strukturi in razporeditvi finančnih virov opredeljen kot izjemno zahteven nacionalni projekt, ki zahteva sodelovanje velikega števila državnih uradnikov. Zato je Slovenija s pripravami na predsedovanje začela takoj po tem, ko je bilo decembra 2004 odločeno, da bo kot prva nova članica po širitvi leta 2004 predsedovala Svetu EU v prvi polovici leta 2008 (Šumrada idr. 2005).

Januarja 2005 je Vlada RS s posebnim sklepom vzpostavila organizacijsko strukturo za priprave in izvedbo predsedovanja, ki jo je vodila **Ožja delovna skupina za predsedovanje**. Na čelu te skupine je bil predsednik Vlade RS, njeni člani pa so bili še minister za finance, minister za zunanje zadeve, minister za javno upravo in državni sekretar za evropske zadeve. Njihova naloga je bila vodenje projekta predsedovanja, oblikovanje splošnih političnih smernic in prednostnih nalog ter nadzor poteka priprav (SVEZ 2007b).

Za operativno vodenje priprav in izvedbo projekta je bila ustanovljena **Širša delovna skupina za predsedovanje**, ki so jo sestavljali predstavniki posameznih ministrstev in drugih organov, vodil pa jo je državni sekretar za evropske zadeve. Vloga te delovne skupine je bilo usklajevanje, usmerjanje in nadzorovanje dela podskupin, ministrstev in vladnih služb ter drugih delovnih teles, vključenih v priprave.

V podporo Širši delovni skupini je bila znotraj Službe Vlade RS za evropske zadeve oblikovana posebna **Projektna skupina za koordinacijo priprav in predsedovanja Slovenije EU**. Ustanovljena je bila tako za podporo državnemu sekretarju za evropske zadeve pri koordinaciji dela in spremljanju projekta predsedovanje ter priprave nanj, kot tudi za kontaktno točko Slovenije za komuniciranje s sopredsedujočima državama.

Za izvedbo posameznih sklopov nalog, ki jih je kot temeljne za priprave na predsedovanje opredelila Ožja delovna skupina, je bilo znotraj Širše delovne skupine oblikovanih pet podskupin, ki so bile odgovorne za pripravo in izvedbo centralnih nalog:

1. **Podskupina za program predsedovanja**, ki jo je vodilo Ministrstvo za zunanje zadeve, je bila pristojna za vse vsebinske zadeve. V sodelovanju z Generalnim sekretariatom Sveta EU in Evropsko komisijo je skupaj z Nemčijo in Portugalsko pripravila in uskladila 18-mesečni program predsedovanja. Oblikovan je bil koledar glavnih dogodkov, torej urnik zasedanj delovnih teles Sveta EU, seznam neformalnih srečanj v Sloveniji in srečanj EU s tretjimi državami, seznam spremljajočih dogodkov in pregled vseh ostalih obveznosti RS med predsedovanjem. Pred začetkom predsedovanja je bil pripravljen tudi program slovenskega predsedovanja, opredeljene so bile prednostne naloge ter definirane vloge posameznih organov. V pomoč pri predsedovanju so bili pripravljene številni priročniki za izvedbo posameznih nalog.
2. **Podskupina za kadre**, za katero je bilo zadolženo Ministrstvo za javno upravo, je bila pristojna za opredelitev nalog v zvezi z izborom in zaposlovanjem kadrov za potrebe predsedovanja. Pripravljen je bil kadrovski načrt, določeni so bili kriteriji za izbor kadrov, urejeni so bili pogoji za zaposlitve za določen čas, prerazporeditve, sistem nagrajevanja in opredeljene so bile naloge v zvezi z usposabljanjem kadrov.
3. **Podskupina za komunikacijo z javnostmi in promocijo**, katere nosilni organ je bil Urad Vlade RS za komuniciranje (UKOM), je bila pristojna za izvedbo nalog na področju odnosov z domačimi in tujimi mediji in javnostmi, komunikacijsko strategijo predsedstva, vizualno podobo slovenskega predsedovanja, vzpostavitev spletnega mesta predsedovanja in intranetnega portala ter pripravo vseh aktivnosti v zvezi s promocijo Slovenije.

4. **Podskupina za logistično organizacijo predsedovanja**, ki je bila sprva nadgrajena v **Logistični center** nato pa v **Sekretariat za predsedovanje EU**. Najprej je podskupino vodil Protokol RS, nato pa je prešla pod vodstvo Generalnega sekretariata Vlade RS. O tej Podskupini več v naslednjem poglavju z naslovom Sekretariat za predsedovanje EU.
5. **Podskupina za proračun predsedovanja**, za katero je bilo zadolženo Ministrstvo za finance, je pripravila finančni načrt predsedovanja in opredelila stroške predsedovanja znotraj slovenskega proračuna. Poleti 2007 je bila pripravljena nova ocena stroškov predsedovanja v višini 62 milijonov evrov, ki je upoštevala vse znane obveznosti Slovenije.

V podskupinah so poleg nosilnih organov za izvedbo posameznih nalog in vodij podskupin s svojimi predstavniki sodelovala tudi preostala ministrstva in vladne službe, ki so bile pristojne za opravljanje posameznih nalog s svojih področij (SVEZ 2007b).

Zaradi kompleksnosti operativnega vodenja tako zahtevnega procesa kot so priprave in izvedba predsedovanja Svetu EU se je Vlada RS odločila za projektni pristop. V skladu z usmeritvami Ožje delovne skupine so bile posamezne podskupine zadolžene za pripravo projektnih nalog, v katerih so podrobno opredelile naloge, ki jih je potrebno opraviti, metode dela, nosilce izvedbe nalog, potrebne kadre za posamezne naloge in roke, do katerih morajo biti posamezne aktivnosti končane. Na tej podlagi je Vlada RS zadolžila ministrstva in vladne službe, da se notranje organizirajo za priprave in izvedbo predsedovanja ter sprejela okvirno časovnico za izvedbo vseh nalog, povezanih s pripravami na predsedovanje (Strniša idr. 2005).

Radiševičeva (2008) v svoji diplomski nalogi »Menedžment priprav na predsedovanje Slovenije Evropski uniji« ugotavlja, da je bila priprava Slovenije na projekt predsedovanja EU uspešna predvsem zaradi učinkovito izvedene vladne koordinacije in projektne koordinacije posameznih služb. Brez uspešne koordinacije

naloge zaradi velikega števila akterjev ne bi mogle biti izpeljane. Vlada je mandat za koordinacijo, usklajevanje in usmerjanje projektnega dela oz. dela podskupin znotraj projekta priprav podelila Službi vlade za evropske zadeve (SVEZ) in njenemu predstavniku, sočasnemu vodji Širše delovne skupine. SVEZ je bila torej centralna koordinacijska enota, ki je skrbela za uspešno koordinacijsko izvedbo, hkrati je razdeljevala naloge posameznim skupinam, z njimi medsebojno sodelovala in se usklajevala, poleg tega pa je akterjem dopuščala tudi določen del samostojnega dela.

Z namenom sprotne in hitrega reševanja odprtih vprašanj ter poročanja o napredku pri izvedbi nalog se je uvedla praksa rednih mesečnih sestankov vodji posameznih podskupin z vodjo Širše delovne skupine, ki je nato poročal Ožji delovni skupini (SVEZ 2007b).

Poleg sestankov predstavnikov podskupin, ministrstev in drugih organov v Sloveniji je bila organizirana vrsta srečanj tudi v tujini s predstavniki držav članic, ki so že predsedovale ali pa so se pripravljale na predsedovanje v bližnji prihodnosti. Posebno intenzivno so potekala sodelovanja z Nemčijo in Portugalsko (SVEZ 2006b, 8).

Da bi zagotovili skladen vsebinski prehod in s tem neprekinjen razvoj ključnih strateških EU politik v letu 2008, je Slovenija začela sodelovati tudi s Francijo, ki je bila predvidena za predsedovanje za nami kot prva v skupini naslednjih treh predsedujočih držav (SVEZ 2006b, 11).

V letu 2007, ko je izvedbena faza priprav prešla v zaključno fazo, se je vzpostavil sistem tedenskih delovnih sestankov podskupin na operativni ravni, ki jih je pripravljala Projektna skupina za koordinacijo priprav in predsedovanja Sloveniji EU.

Z namenom zagotavljanja transparentnosti in sledljivosti poteka priprav je bil že v izhodišču vzpostavljen sistem spremljanja dela podskupin glede na sprejete projektne

naloge. Sistem je vključeval pripravo trimesečnih poročil o opravljenih nalogah, na podlagi katerega so bili pripravljene operativni programi dela za naslednje trimesečje (SVEZ 2008c).

Delo v času priprav je potekalo po načrtih, v skladu z opredeljenimi nalogami in zastavljeno časovnico, pri čemer se je upoštevalo in prilagajalo sprotnemu razvoju dogodkov, ki je vplival na potek izvedbe nalog priprav oziroma na opredelitev dodatnih nalog priprav (SVEZ).

Po zagotovilih Ksenije Benedetti (2009) je bil odnos ožje delovne skupine do vodij posameznih podskupin korekten, saj so razumeli težave in prisluhnili predlogom. Nadvse pozitivno pa je bilo sodelovanje vodij posameznih podskupin s SVEZ-om.

6.2.1 Sekretariat za predsedovanje EU

Konec aprila 2007 je bila zaradi potreb predsedovanja nadgrajena organizacijska struktura projekta predsedovanja na področju organizacije in logističnih zadev z oblikovanjem Sekretariata za predsedovanje EU (SPEU). SPEU je povezal vse odgovorne organe za izvedbo logističnih nalog, ki so bile prej opredeljene v okviru Podskupine za logistiko in Logističnega centra (SVEZ).

Same logistične priprave na dogodke predsedovanja so se pričele že v okviru **Podskupine za logistično organizacijo**, za vodenje katere je bil zadolžen Protokol RS s šefinjo Protokola RS Ksenijo Benedetti na čelu. Glavna naloga Podskupine je bila priprava in organizacija izvedbe dogodkov, ki bodo potekali v Sloveniji v času predsedovanja (Šumrada idr. 2005). Po zagotovilih Ksenije Benedetti (2009) so bili začetki izredno težki, saj je bilo potrebno začeti »z nule« in je primanjkovalo ustreznih podatkov.

Delo se je začelo z oblikovanjem projektne naloge¹⁴, v kateri so bile opisane okvirne vsebine delovanja. Naloga je zajemala opredelitev dogodkov, predvidevanja z vidika logističnega načrtovanja dogodkov, razdelitev nalog v okviru logističnih priprav, opredelitev možnih lokacij za izvedbo dogodkov, opredelitev najnujnejših javnih naročil, opredelitev logističnih potreb v Bruslju, donatorstvo, predračun stroškov, skupne okvirne stroške dogodkov predsedovanja EU ter sestavo delovnih skupin za posamezna področja (SVEZ 2007b).

Poleg strokovnjakov iz posameznih področij je skoraj v vsaki od delovnih skupin deloval vsaj en predstavnik iz Protokola RS. Tako so bile oblikovane delovne skupine za akreditacije, cestne prevoze, darila in papirno gradivo, informacijsko-komunikacijsko tehnologijo in pisarniško oziroma dokumentarno poslovanje, nastanitvene in konferenčne zmogljivosti, preučitev možnosti letališč, realizacijo videokonference, sodelovanje Protokola RS in Ministrstva za kulturo, tehnično opremo, tolmačenje in prevajanje ter zagotovitev zastav in drogov (Podskupina za organizacijo predsedovanja z logističnega vidika 2005b).

Do jeseni 2006 so delovne skupine, katerih delovanje je usklajeval Protokol RS, izvajale naloge na svojih področjih in poročila objavljale na intranetnem portalu za podporo predsedovanju (SVEZ 2007b).

Podskupina je že na začetku svojega delovanja ugotovila, da v Republiki Sloveniji nimamo centralnega kongresnega in protokolarnega objekta, ki bi bil primeren za izvedbo večjih dogodkov, ki so bili predvideni v času predsedovanja. Zato je bilo že v prvi verziji projektne naloge navedeno, da bo protokolarni objekt na Brdu pri Kranju dograjen v sodoben kongresno protokolarni center (Šumrada idr. 2005). Prvo poročilo o napredku pri pripravah na predsedovanje, izdano 15. decembra 2005, pa navaja, »da so se potrebne aktivnosti za izgradnjo kongresno-protokolarnega centra na Brdu že začela«.

---

¹⁴ Julija 2005 sprejete in potrjene na Vladi RS.

Prav tako je bilo v omenjenem poročilu ugotovljeno, »da je zaradi ustrezne izvedbe nalog na področju organizacije dogodkov v Sloveniji nujno, da se v podskupini oblikuje skupina, ki bo 100% izvajala samo organizacijsko-logistične naloge na projektu predsedovanja, saj teh nalog ni mogoče opravljati poleg drugih obveznosti.« (SVEZ 2006c, 6)

Po besedah Ksenije Benedetti (2009) je bilo dela ogromno in izkazalo se je, da vodenje podskupine predstavlja ogromen zalogaj. Vodenje podskupine in izpeljava celotne logistične organizacije ter hkrati vodenje Protokola RS hkrati ni šlo. Zato je prav Benedettijeva predlagala ustanovitev posebne službe, ki bi pokrivala vse logistične segmente, Protokol RS pa bi ostal organizator ministrskih in višjih srečanj. Delo se je tako razdelilo in ustanovljen je bil **Logistični center** (LC) kot nadgradnja podskupine za logistiko.

Tako so nekatere delovne skupine zaradi spremenjenih okoliščin in potreb v poteku priprav prenehale z delovanjem, nekatere so se osamosvojile, večinoma pa so se združile v celovite priprave na dogodke predsedovanja v okviru Logističnega centra za podporo predsedovanju EU. Le-ta je pod vodstvom namestnika generalnega sekretarja Vlade RS deloval od aprila 2006 do aprila 2007 in v tesnem sodelovanju s Protokolom RS oz. Podskupino za logistiko vodil logistične priprave na dogodke predsedovanja v Sloveniji (SVEZ 2007b).

Med Podskupino za logistiko in Logističnim centrom kot novo organizacijsko enoto na področju logističnih priprav je bil sprejet dogovor o sodelovanju in načinu dela. »LC je osrednje telo z izvršilnimi pristojnostmi in pooblastili za področje organizacijsko-logistične podpore dogodkom iz koledarja predsedovanja, ki bodo potekali v Sloveniji. Protokol RS bo pri tem nudil vso pomoč in kadre, ki so že do sedaj opravljali naloge v projektu priprav na predsedovanje. Po potrditvi predloga za spremembo organizacijske strukture vodenja na logističnem področju s strani Ožje

delovne skupine je LC prevzel odgovornost za izvedbo nalog, ki si bile s projektno nalogo dodeljene Podskupini za logistiko.« (SVEZ 2006a)

V času delovanja Logističnega centra so tako bili opravljeni prvi in večkratni razgovori z ministrstvi in drugimi pristojnimi službami kot gostitelji dogodkov na temo njihove logistike, izvedena je bila večina predvidenih javnih naročil, na novo so bili pripravljene ocenjeni stroški dogodkov, v sodelovanju s koordinatorko koledarja pa so se pričele izvajati konkretne priprave za vsak posamezni dogodek. Izhajajoč iz pripravljenih strategij, ki so nastale v času delovanja delovnih skupin, so bile v okviru Logističnega centra izpeljane prve konkretne logistične naloge: rezervacije nastanitvenih zmogljivosti, pričetek izdelave spletne aplikacije Mojster, priprava scenarijev za vsak posamezni dogodek, definiranje potreb po kongresnih zmogljivostih, načrtovanje prevozov, načrtovanje in izpeljava postopkov javnega naročanja za darila, opredelitev papirnega gradiva in zastav, načrtovanje tehnične oziroma informacijsko-komunikacijske tehnologije in multimedijske opreme, načrtovanje in izpeljava postopkov javnega naročanja za izdelavo akreditacij itd. (SVEZ 2007b).

Poleg tega je bilo v času delovanja LC pridobljeno gradbeno dovoljenje za izgradnjo Kongresnega centra Brdo in posodobitev ljubljanskega letališča. Poročilo o napredku pri pripravah iz oktobra 2006 navaja, da je »gradnja objekta v teku in da bo 3. gradbena faza gradbenih del predvidoma zaključena januarja 2007. LC v sodelovanju s Protokolom RS pripravlja priročnike, v katerih bodo opredeljene delitve nalog pri organizaciji dogodkov med LC in posameznimi resorji« (SVEZ 2006a).

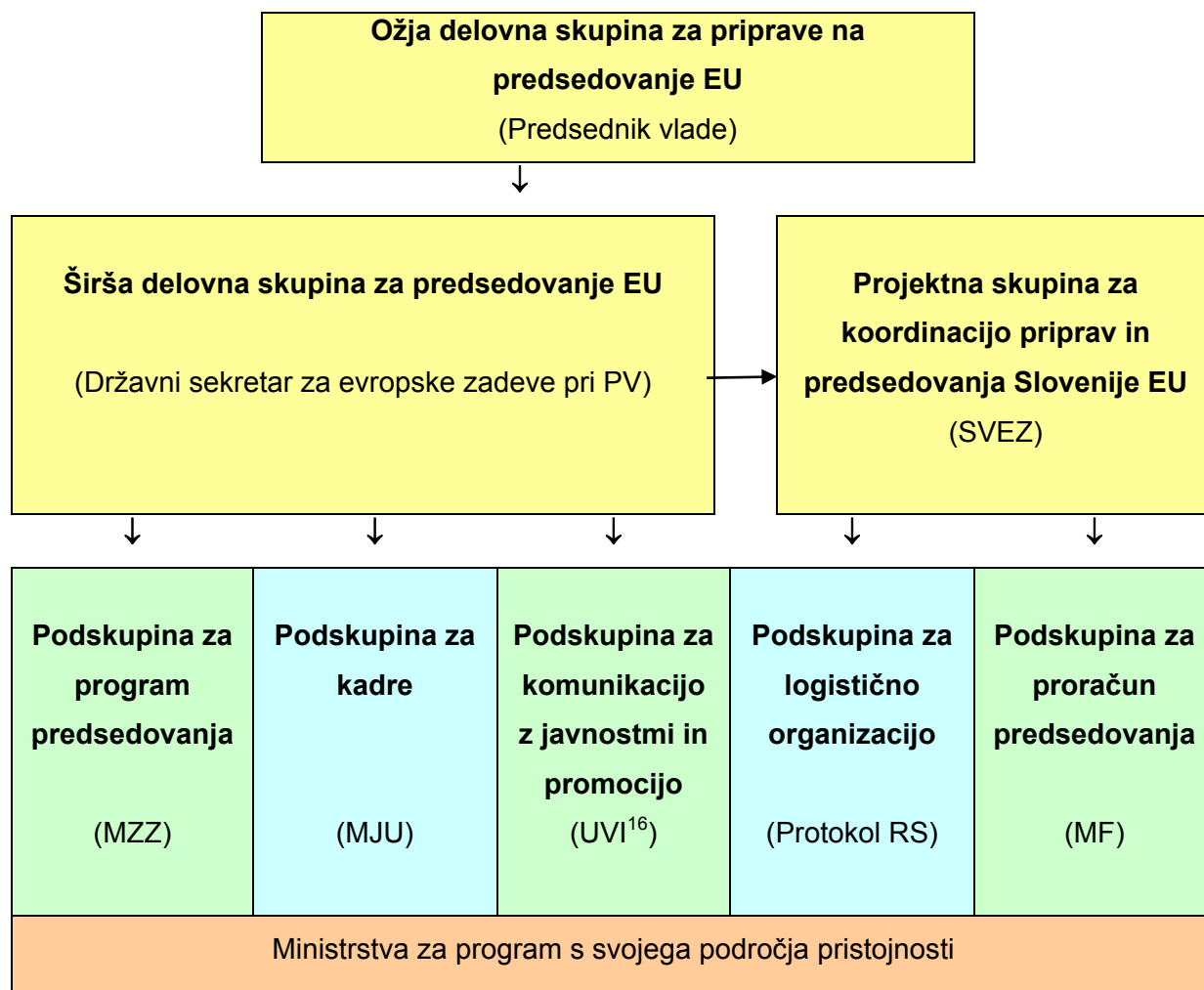
Organizacijska struktura projekta predsedovanja na področju organizacije in logističnih zadev je bila konec aprila 2007 zaradi potreb bližajočega se predsedovanja nadgrajena z oblikovanjem **Sekretariata za predsedovanje Slovenije EU**, ki je prav tako deloval v okviru Generalnega sekretariata Vlade RS (SVEZ 2007b).

Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU je v tesnem sodelovanju s Protokolom RS v času priprav koordiniral logistične in ostale organizacijsko-tehnične priprave na predsedovanje ter izvajal oziroma koordiniral logistiko vseh dogodkov uradnega koledarja v času predsedovanja v Sloveniji – v tem smislu je bil Protokol RS pravzaprav v celoti vpet v Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU in njegovo delovanje (ibid.).

Od svoje ustanovitve je Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU tako izpolnjeval predvsem naslednje naloge: nadaljevanje in nadgradnjo logističnih priprav z vsemi vpletenimi organi oziroma službami, nadaljevanje oziroma zaključevanje preostalih postopkov javnega naročanja, identificiranje in pridobivanje partnerjev predsedovanja ter revizijo logističnih stroškov predsedovanja. Že pred poletjem 2007 je izvedel usklajevalne sestanke z vsemi akterji, ki so bili potrebni za načrtovanje in izvedbo dogodkov. Jeseni 2007 je potekal tretji niz sestankov z gostitelji dogodkov, kjer so se uskladile še zadnje organizacijske in vsebinske zadeve glede načrtovanj in izvedbe vseh dogodkov uradnega dela koledarja, ki so v času predsedovanja potekali v Sloveniji (ibid.).

Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU je za vsako logistično področje identificiral potrebe za posamezni dogodek, kakor tudi celostne priprave pri zagotavljanju vsake storitve – kadrovske in izvedbene. Področja, ki jih je nato v času predsedovanja upravljal SPEU, so zajemala: akreditacije, spletno aplikacijo Mojster, nastanitve, kongresne kapacitete, protokolarna in promocijska darila, papirno gradivo, kravate in rute, prevoze, oficirje za zvezo, letališče, zastave, medije, celostno grafično podobo, varovanje, zdravstveno varnost, obede in odmore za kavo, spremljevalni in partnerski programi, tolmačenje in prevajanje (ibid.). Podrobneje bodo nekatera ta področja opisana v nadaljevanju v poglavju 6.3.2. »Kratek opis storitev SPEU v skladu s priročnikoma«. Zaradi lažjega usklajevanja dogodkov v Sloveniji je znotraj SPEU delovala tudi koordinatorka koledarja predsedovanja, sicer pa je pristojnost za to področje imelo MZZ.

Slika 6.1: Shema organizacijske strukture projekta predsedovanja iz prvega objavljenega dokumenta o pripravah Slovenije na predsedovanje EU sestavljenega 29. julija 2005¹⁵.

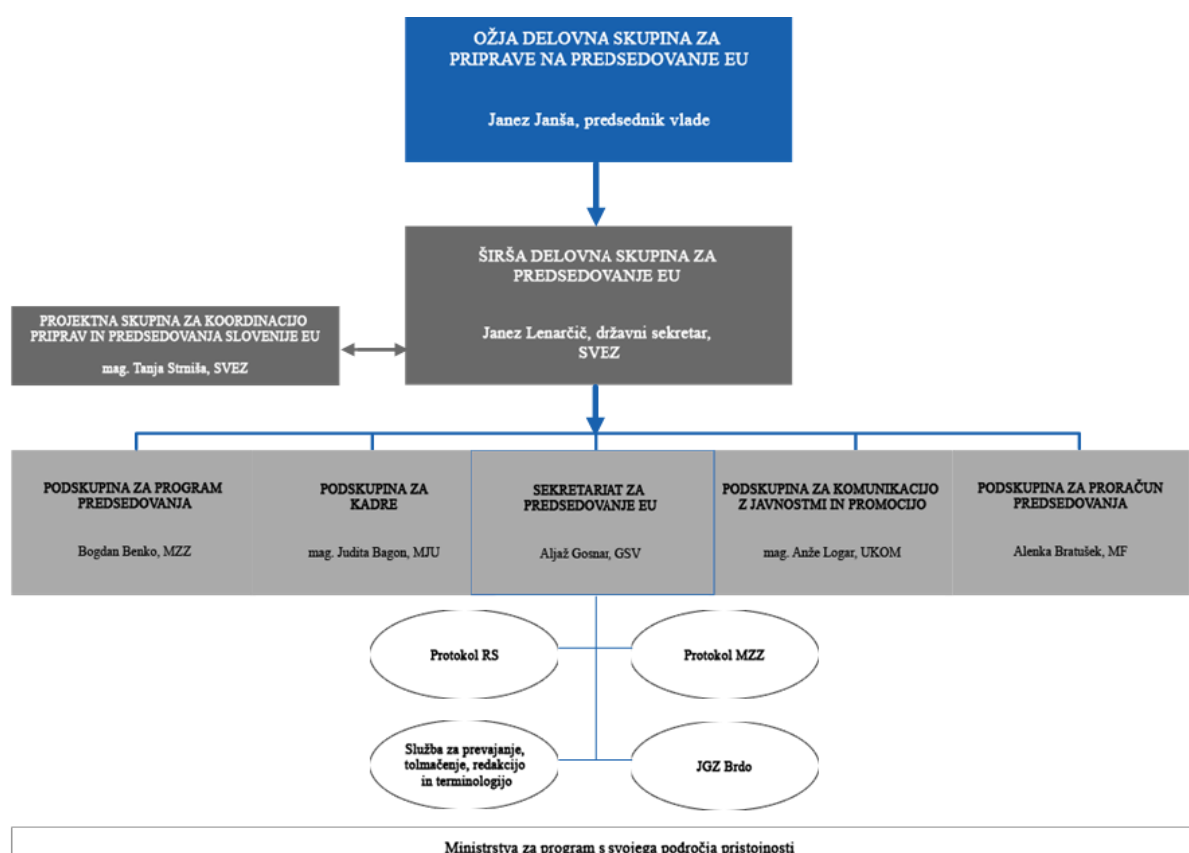
Vir: Strniša idr. (2005).

¹⁵ Kot četrta poskupina je navedena Podskupina za logistično organizacijo in Protokol RS kot organ, ki jo vodi.

¹⁶ Urad vlade za informiranje, ki se je kasneje preimenoval v Urad Vlade RS za komuniciranje (UKOM).

Za primerjavo kako se je organizacijska struktura tekom priprav spremenila je objavljena naslednja slika (slika 5.3), ki prikazuje zadnjo verzijo (2008) organizacijske strukture za pripravo in izvedbo predsedovanja. Prejšnjo Podskupino za logistično organizacijo je nadgradil SPEU, Protokol RS pa je obdržal pomembno vlogo znotraj njega.

Slika 6.2: Organizacijska struktura za priprave in izvedbo predsedovanja

Vir: SVEZ (2008a).

6.3 Dogodki v času predsedovanja

V okviru predsedovanja Slovenije Svetu EU je bilo izvedenih okoli 8000 dogodkov. Med najpomembnejše dogodke poleg dveh zasedanj Evropskega sveta sodijo še štirje vrhovi na najvišji ravni, in sicer Vrh EU – Japonska, Vrh EU – Latinska Amerika in Karibi, Vrh EU – Združene države Amerike in Vrh EU – Rusija. Poleg tega je bilo organiziranih še 57 srečanj s tretjimi državami na ministrski ravni, 33 formalnih ministrskih svetov in 16 neformalnih ministrskih srečanj in konferenc (SVEZ 2008c).

Skupno je bilo izpeljanih 246 dogodkov EU – tretje države, 142 dogodkov na podministrski ravni v Sloveniji, 434 multilateralnih dogodkov povezanih s predsedovanjem na sedežih multilateralnih organizacij, 2089 zasedanj pripravljanih teles Sveta EU v Bruslju, 160 dogodkov povezanih z Evropskim parlamentom, 259 kulturno-promocijskih dogodkov, ki so bili financirani iz sredstev predsedovanja, in 4759 ostalih dogodkov povezanih s predsedovanjem, kot so razni pripravljani sestanki, EU koordinacije in srečanja vodij delegacij, ki so jih redno organizirala diplomatsko konzularna predstavništva RS v tujini (Slovenija. Doma v Evropi).

Tabela 6.1: Dogodki v času predsedovanja Slovenije Svetu EU

Dogodek	število
Evropski svet	2
Formalni ministrski sveti	33
Neformalna srečanja ministrov	16
Dogodki EU – tretje države	246
Dogodki pod ministrsko ravno v Sloveniji	142
Spremljajoči dogodki predsedovanja	148
Multilateralni dogodki povezani s predsedovanjem	434
Zasedanje pripravljalnih teles Sveta EU	2089
Dogodki povezani z Evropskim parlamentom	160
Kulturno-promocijski dogodki	259
Drugi dogodki povezani s predsedovanjem	4759

Vir: prilagojeno po UKOM

Glede na kraj dogodkov je bilo v Sloveniji izvedenih 287 dogodkov, v Bruslju 3455 dogodkov in 4252 dogodkov drugod po svetu.

Velika večina formalnih dogodkov, dve zasedanji Evropskega Sveta, zasedanja Sveta EU in zasedanja delovnih teles, so potekala v Bruslju. V času slovenskega predsedovanja je v Bruslju delovalo 173 pripravljalnih teles Sveta EU in njihovih podskupin, ki so se sestale na prej naštetih 2089 sestankih. Poleg tega je v prostorih Sveta EU potekala tudi vrsta srečanj s tretjimi državami na vseh ravneh. V sobah predsedstva ter v slovenski delegacijski sobi je tako bilo organiziranih več kot 1100 pripravljalnih sestankov, brifingov, bilateralnih in multilateralnih srečanj, sestankov s predstavniki Generalnega sekretariata Sveta EU, Evropske komisije, Evropskega parlamenta ter drugih institucij EU in ustanov. Po »Poročilu o predsedovanju Slovenije Svetu EU« je bila logistično najbolj zahtevna organizacija obeh zasedanj Evropskega sveta, vendar je bila ob podpori Generalnega sekretariata Sveta EU izpeljana v skladu z načrti. Tako je bilo v prostorih Sveta EU v Bruslju in Luksemburgu skupaj organiziranih preko 3400 sestankov (SVEZ 2008c).

V Sloveniji je bilo izmed vseh 287 dogodkov predsedovanja 166 uradnih, ostali pa so bili spremljajoče narave. 26 dogodkov je bilo na ministrski ali višji ravni. Poleg Vrha EU- Združene države Amerike, srečanja Vlade RS s Konferenco predsednikov Evropskega parlamenta in z Evropsko komisijo je bilo organiziranih še 13 neformalnih ministrskih srečanj in 10 trojk s tretjimi državami (ibid.). Najzahtevnejša je bila gotovo organizacija Vrha EU – ZDA. Veliko truda pa je bilo vložena tudi v organizacijo neformalnih ministrskih srečanj, ki tradicionalno potekajo na tleh predsedujoče države.

Na podministrski ravni je bilo izpeljanih 142 dogodkov: 127 dogodkov, ki jih je Ožja delovna skupina potrdila v sklopu dogodkov na podministrski ravni, 10 dogodkov EU – tretje države in pet preostalih uradnih dogodkov. Večina dogodkov predsedovanja v Sloveniji je potekala v sodobnem kongresnem centru na Brdu pri Kranju (SVEZ).

Tabela 6.2: Dogodki v času predsedovanja organizirani v Sloveniji

Dogodek		število	
Uradni dogodki		166	
Ministrska raven in višje	Vrh EU – ZDA	1	26
	Neformalna ministrska srečanja	13	
	Srečanje s Konferenco predsednikov Evropskega parlamenta	1	
	Srečanje Vlade RS z Evropsko komisijo	1	
	Dogodki EU – tretje države (Trojke)	10	
Podministrska raven		142	
Ostali dogodki		121	
Skupaj		287	

Vir: prilagojeno po UKOM

6.3.1 Organizacija dogodkov predsedovanja v Sloveniji

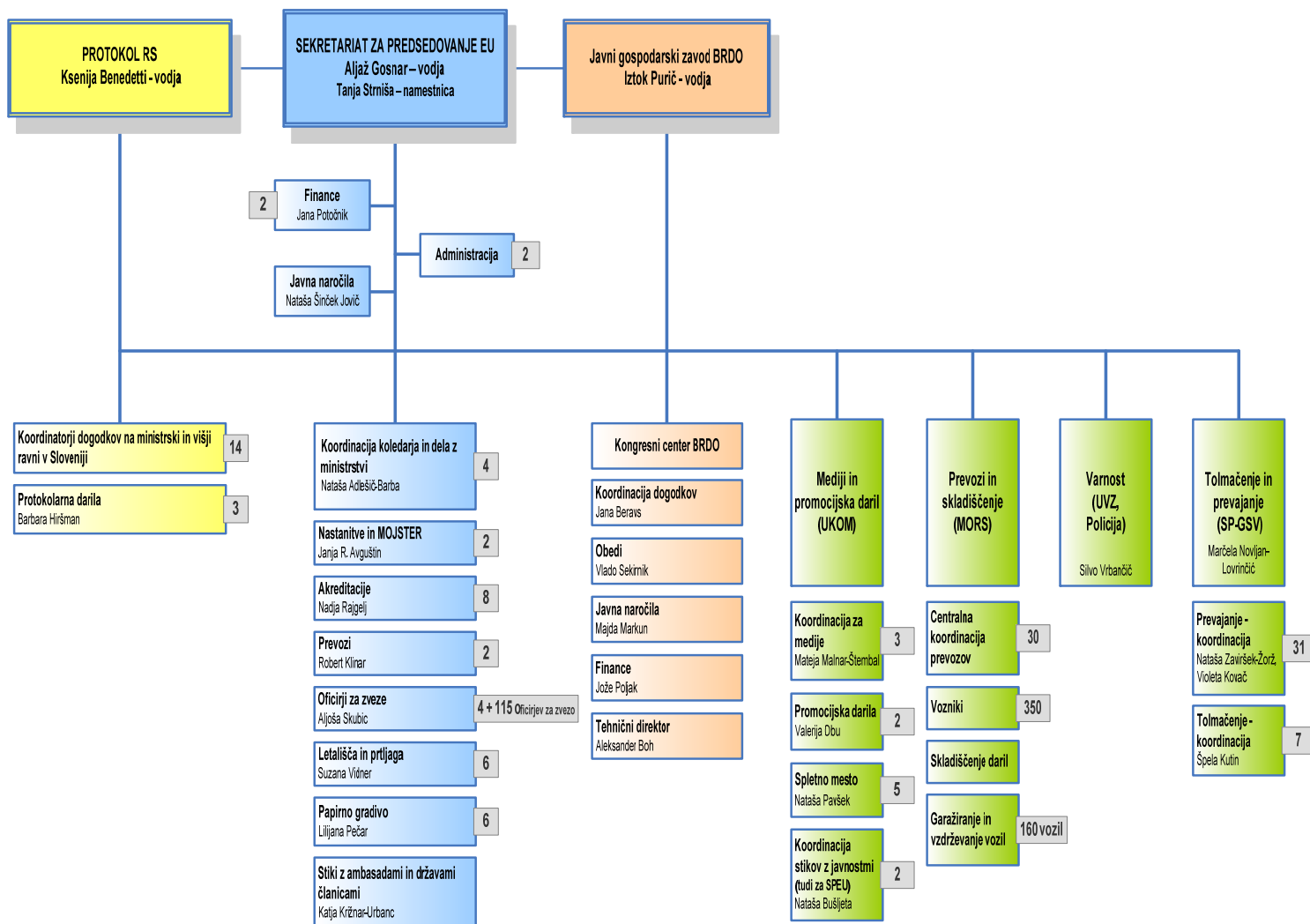
Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU je bil med predsedovanjem osrednja organizacijska enota, ki je zagotavljala in usklajevala organizacijske in logistične dejavnosti za vse dogodke ministrstev z uradnega koledarja predsedovanja, izvedene med predsedovanjem v Sloveniji. Pri tem je bil deležen polne podpore Protokola RS. Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU je zagotovil logistično podporo in storitve za 211 dogodkov, katerih udeleženci so bili tuji visoki funkcionarji in delegati ter predstavniki domačih in tujih medijev (SVEZ 2008c).

Dejavnosti, ki jih je opravljal in usklajeval SPEU za gostujoče delegacije in delno za predstavnike medijev, so vključevale zagotavljanje prijave in akreditiranja, varovanja, zdravstveno oskrbo, tolmačenje in prevajanje, prevoze, nastanitve, obede, oficirje za zvezo, opremo in komunikacijsko-informacijsko tehnologijo za konferenčne prostore in tiskovno središče, pripravo programskih tiskovin in drugega papirnega gradiva ter promocijskega materiala, protokolarnih storitev za dogodke na najvišji politični ravni in vse preostale potrebne organizacijsko-logistične storitve (ibid.).

Za glavno organizacijo dogodkov na ministrski in višji ravni je bil zadolžen Protokol RS, ki je poleg tega zagotovil pet uslužbencev iz Protokola RS, ki so že od sredine 2007 stalno delovali v Sekretariatu za predsedovanje Slovenije EU, in sicer kot koordinatorji za akreditacije, nastanitve, program Mojster, papirno gradivo, letališče in oficirje za zvezo.

Slika 6.3: Organigram izvedbe dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja

Vir: SVEZ (2008b).

Kot je razvidno iz organigrama izvedbe dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja so se naloge iz pristojnosti Sekretariata za predsedovanje Slovenije Svetu EU opravljale v tesnem sodelovanju s pristojnimi službami in organi državne uprave, še posebej s Protokolom RS in Diplomatskim protokolom Ministrstva za zunanje zadeve, Javnim gospodarskim zavodom Protokolarne storitve RS, Uradom za varnost in zaščito, Slovensko vojsko in Uradom vlade za komuniciranje.

V času priprav na predsedovanje je Protokol RS pripravil osnove delitve dela in načinov načrtovanja ter izvajanja logističnih storitev v obliki priročnikov. Na tej osnovi je Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU septembra 2007 izdal posebna priročnika¹⁷ – enega v pomoč pri organizaciji dogodkov na ministrski in višji ravni ter drugega v pomoč pri organizaciji dogodkov na podministrski ravni. Oba priročnika sta natančno določala razmejitve nalog in odgovornosti pri organizaciji in izvedbi teh dogodkov med Sekretariatom za predsedovanje Slovenije EU ter gostitelji (ministrstva in druge pristojne službe) glede na storitve, ki jih Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU zagotavljal (SVEZ 2007b). Poleg tega sta Protokol RS in Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU pripravila tudi Praktične informacije za veleposlanike držav članic EU v Republiki Sloveniji glede srečanj na ministrski ravni in višje ter Praktične informacije za veleposlanike tretjih držav.

Delo je bilo tako razdeljeno in organizacijske ter logistične storitve so se opravljale v skladu s priročnikoma glede na raven dogodka.

Srečanja na ministrski in višji ravni je v smislu logističnega usklajevanja organiziral Protokol RS oziroma Diplomatski protokol Ministrstva za zunanje zadeve, Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU pa je za vnaprej določene storitve zagotovil organizacijsko-logistično podporo pri pripravi in izvedbi teh dogodkov.

---

¹⁷ Priročnik v pomoč pri organizaciji dogodkov na ministrski in višji ravni med predsedovanjem Slovenije Svetu EU in Priročnik v pomoč pri organizaciji dogodkov pod ministrsko ravjo med predsedovanjem Slovenije Svetu EU.

Pri tem je šlo za dogodke, kjer so bili udeleženci ali vodje držav in/oziroma vlad ali ministri. Pogoji za udeležbo delegacij na najvišji ravni so temeljili na običajni EU praksi za podobne dogodke, upoštevajoč razpoložljive zmogljivosti v Republiki Sloveniji. V tem oziru je slovensko predsedstvo sledilo tradicijam in pravilom prejšnjih predsedstev. S strani Protokola RS je bil določen koordinator za vsak tak dogodek, ki je sodeloval s pristojnim ministrstvom oz. uradom in SPEU-om (SPEU in Protokol RS 2007).

Za pripravo in izvedbo dogodkov na nižji ravni¹⁸ so bili odgovorni predvsem na ministrstvih in v vladnih službah, ki so bili gostitelji teh dogodkov, medtem ko je Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU pri njihovi pripravi in izvedbi zagotavljal organizacijsko-logistično podporo s storitvami, določenimi v priročnikih. Ministrstva in vladne službe so tako imeli dejavno vlogo pri izvedbi vseh svojih dogodkov (SVEZ 2008c).

V zadnjem četrtletju 2007 so bili za vse dogodke resorjev na podlagi posebnih logističnih obrazcev in večkratnega usklajevanja med resorji in Sekretariatom za predsedovanje EU pripravljene podrobni logistični načrti ter zagotovljene konferenčne, namestitvene, transportne ter ostale podporne zmogljivosti glede na raven posameznih dogodkov. Poleg razdelitve nalog pri izvedbi dogodkov so bili določeni tudi datumi srečanj in pripravljene programi posameznih dogodkov (SVEZ 2007b).

Gostitelji so nato za vsak dogodek posebej določili odgovorno osebo z ministrstva, ki je sodelovala s Sekretariatom za predsedovanje Slovenije EU in Protokolom RS od začetka priprav do izpeljave dogodka. Za nemoten potek posameznega dogodka predvsem z vsebinskega vidika je skrbela odgovorna oseba gostitelja s svojo skupino. V sodelovanju s SPEU pa je bil organiziran logistični del, ki je poleg podpore v skladu s storitvami določenimi v priročnikih pregledal in pripravil tudi

---

¹⁸ Podministrska raven.

vabila, praktične informacije, okvirni program ter navodila za prijavo za vsakega od dogodkov. Prav tako je za vsakega od dogodkov pregledal in odobril naročila dvoran s tehnično opremo, obedov in namestitev na Brdu (SVEZ 2008c).

Osnovno izhodišče pri organizaciji tovrstnih srečanj je bilo, da Slovenija ne nudi višjega obsega gostoljubja, kot so ga do sedaj nudile predsedujoče države (SPEU in Protokol RS 2007).

6.3.2 Kratek opis storitev SPEU v skladu s priročnikom

6.3.2.1 Akreditacije

V »Poročilu o predsedovanju Slovenije Svetu EU« je navedeno, da je bila priprava akreditacij ena najzahtevnejših dejavnosti Sekretariata za predsedovanje Slovenije EU. Sistem akreditiranja za osebe in vozila je bil dogovorjen za vsak dogodek posebej.

»Natisnjenih je bilo 2.870 stalnih akreditacij za osebe in 580 za vozila. Za posamezne dogodke je bilo natisnjenih še 17.458 akreditacij za delegate, 6.285 za osebje in 571 za vozila. Porabljenih je bilo še 879 posebnih značk ali t. i. pinov za vodje delegacij in 105 za njihove partnerje.« (SVEZ 2008c).

6.3.2.2 Varnost in zdravstvena oskrba

Z namenom zagotavljanja varnosti je policija izvajala vrsto po vsebini in obsegu različnih varnostnih ukrepov tako na ministrskih srečanjih kot tudi na dogodkih podministrske ravni.

Območje Javnega gospodarskega zavoda Brdo je bilo v času predsedovanja zaprto in je bilo varovano neprekinjeno, namenjeno je bilo izključno aktivnostim, ki so bile povezane s predsedovanjem Svetu EU.

Na Brdu pri Kranju je bilo tudi stalno zagotovljeno zdravstveno varstvo s prisotnostjo zdravstvenega tehnika, medtem ko je ob ministrskih srečanjih delovala zdravniška ekipa za čas trajanja dogodkov (ibid.).

6.3.2.3 Tolmačenje, prevajanje in lektoriranje

Preko Sektorja za prevajanje pri Generalnem sekretariatu Vlade RS je bilo na dogodkih v Sloveniji organizirano tolmačenje. Pri določanju jezikovnih režimov so se ves čas predsedovanja upoštevali uveljavljeni standardi in formati tolmačenja, dodan pa je bil slovenski jezik kot jezik predsedujoče države.

6.3.2.4 Prevozi

Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU je zagotavljal cestne prevoze delegatom od njihovega prihoda v Slovenijo pa do njihovega odhoda. Čeprav predsedujoča država ponavadi ne nudi prevoza z letališča do hotela za vse delegate je Slovenija zagotavljala tudi ta servis, saj je javni prevoz z letališča praktično neobstoječ. V skladu s tradicijo so bili na razpolago limuzine (za vodje delegacij) in enoprostorci, medtem ko se je za posamezne dogodke najemalo tudi avtobuse. Koordinacijo in izvedbo prevozov je opravljala Slovenska vojska. Za potrebe predsedovanja je bilo tako najetih 160 avtomobilov znamke mercedes, saj je bilo potrebno po protokolarnih pravilih vsem udeležencem na enakem položaju zagotavljati enak standard (Kondža 2008, 23).

6.3.2.5 Nastanitve

Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU je bil centralno pristojen za nastanitve pri dogodkih na ministrski in višji ravni. Tako je bilo v okviru 12 ministrskih srečanj za 3346 udeležencev organizirano 4335 nočitev v 2530 sobah na Bledu, v Ljubljani, Kranjski Gori in Mariboru. Za Vrh EU – Združene države Amerike je Sekretariat za predsedovanje EU predvsem sodeloval pri iskanju nastanitvenih zmogljivosti za ameriško delegacijo, nočitve pa dejansko zagotovil za delegacije Evropske komisije in Generalnega sekretariata Sveta EU (SVEZ 2008c).

Skrb za nastanitve pri dogodkih na podministrski ravni so konec leta 2007 s podpisom pogodb prevzeli gostitelji sami – namestitve so tako bile zagotovljene v Ljubljani, Portorožu, Kranjski Gori, Mariboru, Kranju, Čatežu, Preddvoru, Podčetrtku ter na Bledu in Brdu pri Kranju (ibid.).

6.3.2.6 Oficirji za zvezo

Protokol RS je v sodelovanju s Sekretariatom za predsedovanje Slovenije EU rekrutiral, usposobil in opremil skupaj 111 študentov za oficirje za zvezo. Njihova naloga je bila spremljanje delegacij držav oziroma organizacij na vseh dogodkih na ministrski in višji ravni. Poleg tega je k njihovim zadolžitvam spadalo tudi delo na informativnih točkah na letališču, v hotelih in krajih zasedanja ob dogodkih na ministrski in tudi na nižji ravni. Na posebno zahtevo so bili na voljo tudi v pomoč pri izvedbi dogodkov ministrstev in drugih služb, ki so bili gostitelji dogodkov.

Po zagotovilih Ksenije Benedetti (2009) je med pripravami prav izbor oficirjev za zvezo predstavljal poseben zalogaj. Zaradi slabih izkušenj iz tujine je bil dan velik poudarek na izboru in usposabljanju. Druge države so imele pogosto težave, ker so se premalo posvetile tej nalogi. Delo oficirja za zvezo je namreč zelo pomembna naloga, saj predstavlja stik z delegacijo.

6.3.2.7 Letališča in prtljaga

Del skupine Sekretariata za predsedovanje Slovenije Svetu EU je ob pomoči oficirjev za zvezo skrbel na letališčih za prihode in odhode delegacij. Njihova dolžnost je bila zagotovitev in uskladitev prevozov, skrbeli pa so tudi za prtljago delegacij. V sklopu prihodov in odhodov je tako preko Letališča Jožeta Pučnika Ljubljana potovalo približno 14.000 delegatov (SVEZ 2008c).

6.3.2.8 Papirno gradivo ter promocijska in protokolarna darila

Udeležencem srečanj v Sloveniji je bilo razdeljenih preko 17.000 kompletiranih map predsedovanja in 40.000 svinčnikov. Dodatno je bilo porabljenih več kot 15.000 map A4, 22.000 zvezkov A6 ter skoraj 10.000 samolepilnih blokcev (ibid.).

Poleg tega je bilo izdanih skupno 1003 protokolarnih daril, od tega 838 na dogodkih na ministrski ravni ali višje in 165 na podministrski ravni. Za vodje delegacij je bilo pripravljenih 18 različnih daril. Prav vsak udeleženec kateregakoli dogodka pri nas pa je prejel zimsko oziroma letno kolekcijo darila in rutko oziroma kravato, ki sta standardno darilo vsake predsedujoče države (STA 2008).

6.3.2.9 Sodelovanje z veleposlaništvu v Republiki Sloveniji

S tujimi veleposlaništvu v Sloveniji se je v času predsedovanja intenzivno sodelovalo. Še pred začetkom predsedovanja sta bila organizirana dva brifinga s člani tujih predstavništev in pripravljena dva priročnika z obrazložitvijo izvajanja organizacijsko-logistične podpore med predsedovanjem.

6.3.2.10 Kongresno središče Brdo

Večina dogodkov, ki jih je Slovenija v času predsedovanja organizirala doma, se je odvijala v sodobnem kongresno-protokolarnem centru na Brdu pri Kranju. Gradnja novega kongresnega centra, opremljenega z najsodobnejšo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, se je izkazala za odlično odločitev, saj je omogočala učinkovito organizacijo srečanj. V Sloveniji namreč pred izgradnjo kongresnega centra na Brdu ni bilo primerne objekta, ki bi bil na voljo šest mesecev za izvedbo večjih protokolarnih in reprezentančnih dogodkov. Poleg osrednjega novozgrajenega Kongresnega centra Brdo so bili pri izvedbi dogodkov pomembni tudi drugi objekti, ki se nahajajo na posestvu Brdo. Le-ti so bili delno obnovljeni oziroma spremenjeni po namembnosti (SVEZ 2008c).

Lokacija Brdo s svojimi objekti in optimalno organizirano logistično podporo je tako v času predsedovanja predstavljala zaokroženo celoto, znotraj katere so se izvajale storitve za vse najzahtevnejše dogodke. Poleg tega je bila lokacija zelo primerna tudi zaradi bližine mednarodnega letališča in prestolnice, lažjega zagotavljanja varnosti zaradi odmaknjenosti in ograjenosti zemljišča ter zaradi tehnične opremljenosti in usposobljenosti ter izkušenosti tamkajšnjega osebja. Zaradi naštetih dejavnikov, ki so pripomogli k dobri izvedbi dogodkov, je bila organizacija dogodkov na tej lokaciji tudi s finančnega vidika racionalnejša.

V celotnem obdobju predsedovanja je bilo tako na Brdu organiziranih 122 dogodkov, od tega 12 dogodkov na ministrski ravni, 98 dogodkov na nižji ravni in 12 trojk. Zaposleni Javnega gospodarskega zavoda Protokolarne storitve RS, ki so bili med predsedovanjem tesno povezani s Sekretariatom za predsedovanje Slovenije EU, so tako na Brdu postregli približno 16.000 gostom. Od vseh 122 dogodkov v omenjenem obdobju je bilo 54 enodnevnih dogodkov, 62 dvodnevnih dogodkov, trije tridnevni in en štiridnevni dogodek (ibid.).

6.3.3 Stroški predsedovanja

Za logistično organizacijo srečanj v Sloveniji je bilo porabljenih okoli 27 milijonov evrov, medtem ko so stroški celotnega predsedovanja znašali 62 milijonov evrov (STA 2008).

Sredstva Sekretariata za predsedovanje Slovenije EU, ki so bila namenjena logistični izvedbi dogodkov na ministrski in nižji ravni, so zajemala predvsem plačila:

- stroškov, povezanih s prevozi (najem osebnih vozil in kombiniranih vozil, gorivo in pranje vozil ter plačilo cestnin, avtobusni prevozi in turistično vodenje);
- stroškov gostinskih in drugih z njimi povezanih storitev;
- stroškov tolmačenja;
- stroškov za papirno gradivo (priprava programskih knjižic, drugo papirno gradivo);
- stroškov hotelskih namestitev;
- stroškov, povezanih z akreditacijami (priprava in dobava akreditacijskih priponk ter posebnih značk);
- stroškov študentskega dela za oficirje za zvezo, povezane predvsem s spremljanjem dogodkov na ministrski ravni;
- del stroškov za informacijsko-komunikacijsko pomoč za Kongresni center Brdo;
- stroškov zdravstvenih storitev za dogodke na ministrski ravni (SVEZ 2008c).

Medtem ko so dodatna sredstva, ki jih je prejel Protokol RS za namene predsedovanja, bila porabljena za plače dodatno zaposlenih in nakup protokolarnih daril (Benedetti 2009).

6.4 Vloga Protokola RS pri organizaciji dogodkov predsedovanja

Že od samega začetka priprav je Protokol RS sodeloval pri projektu predsedovanje Slovenije Svetu EU. Najprej kot vodilni organ Podskupine za logistično organizacijo predsedovanja, nato pa je bil aktivno vključen v organizacijo dela SPEU. V času predsedovanja je skrbel za organizacijo dogodkov na ministrski ravni in višje, ki so potekali v Sloveniji, za ostale dogodke pa je nudil strokovno pomoč.

Ob logistični pomoči Sekretariata za predsedovanje Slovenije EU je Protokol RS v **Sloveniji** pripravil in izvedel:

- obisk Konference predsednikov Evropskega parlamenta,
- srečanje Vlade RS z Evropsko komisijo,
- 11 ministrskih srečanj v Sloveniji,
- trojko ministrov za pravosodje in notranje zadeve EU – Združene države Amerike,
- Vrh EU – Združene države Amerike,
- srečanja Coreper I in Coreper II (SVEZ 2008c).

Za vsak dogodek je Protokol RS določil glavnega koordinatorja dogodka, ki je bil odgovoren za izpeljavo, za izvedbo pa je zagotovil tudi celotno ekipo uslužbencev. Koordinatorji so morali uskladiti vse logistične zadeve, od nastanitev, prevozov, akreditacij, daril, prehrane, primerno pripraviti vse prostore, v katerih so se odvijali dogodki, pripraviti in natisniti knjižice s programom in drugo gradivo, natisniti vabila, pripraviti sedežne rede, primerno postaviti zastave itd. Pred vsakim od teh srečanj je Protokol RS organiziral tudi zaključne sestanke o izvedbi, ki so vključevali predstavnike vseh vpletenih služb (Benedetti 2009).

Zagotovo najzahtevnejši dogodek, organiziran na naših tleh, je bil **Vrh EU – ZDA** (ibid.). Tradicionalno in najpomembnejšo obliko srečanja med EU in ZDA, ki poteka enkrat letno, je Republika Slovenija gostila 10. junija 2008 na Brdu pri Kranju. EU so na Vrhu predstavljali predsednik Vlade RS kot predsednik Evropskega sveta, predsednik Evropske komisije ter visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko. ZDA pa je zastopal njen predsednik države. Protokol RS je poleg organizacije Vrha poskrbel tudi za damski program za soprogo predsednika ZDA in ločeni srečanja ameriškega predsednika najprej s predsednikom RS in nato s predsednikom vlade (Slovensko predsedstvo EU 2008).

Posebej velja omeniti tudi **srečanje Vlade RS z Evropsko komisijo**, kar je tradicionalen uvod v vsako predsedovanje Svetu EU. Na Brdu pri Kranju se je obisk pričel s srečanjem predsednika slovenske vlade s podpredsednico Evropske komisije ter pogovori članov Evropske komisije z ministri RS v okviru tematskih delovnih skupin. Osrednji dogodek je bilo plenarno zasedanje med člani EK in Vlade RS, kateremu je sledila otvoritvena slovesnost ob evropskemu letu medkulturnega dialoga, ki je bila hkrati otvoritvena slovesnost predsedovanja Slovenije EU. Proslave, ki je potekala v Cankarjevem domu, se je udeležil tudi predsednik Evropskega parlamenta.

Zanimiva in zahtevna hkrati je bila vsekakor organizacija **neformalnih ministrskih srečanj**, ki smo jih v Sloveniji organizirali trinajst. Od tega je bil Protokol RS glavni koordinator in organizator enajstih srečanj, po eno neformalno ministrsko srečanje pa sta organizirala Diplomatski protokol (MZZ) in Služba za protokol Ministrstva za obrambo RS (Benedetti 2009). Praksa predsedujočih držav je organizacija neformalnih srečanj, na katerih ministri razpravljajo o vsebinskih vprašanjih povezanih z EU, ne da bi na koncu morali sprejeti formalne sklepe ali odločitve. Ta zasedanja omogočajo udeležencem svobodno izmenjavo idej, saj jim ni treba slediti točno določenemu dnevnomu redu ali smernicam. Eden od namenov tovrstnih ministrskih srečanj je ustvarjanje ustrežnejšega okvira za odločanje na ravni EU o številnih zahtevnih vprašanjih, s čimer dopolnjujejo redno delo Sveta (Slovensko

predsedstvo EU 2008). V navadi je, da tovrstna srečanja spremlja bogat kulturni in turistični program, ki omogoča predsedujoči državi samopromocijo. Tudi pri nas je bilo tako in organiziranega je bilo veliko zanimivega spremljevalnega programa širom Slovenije, kar je Protokolu RS zaradi številčnosti visokih tujih predstavnikov, različnih prihodov in osebnih želja prestavljalo poseben izziv. Po mnenju šefinje Protokola RS je bila najzahtevnejša organizacija dvojnih ministerialov, in sicer Neformalnega srečanja ministrov za pravosodje in notranje zadeve ter Neformalnega srečanja ministrov za ekonomske in finančne zadeve, na katerem so bili poleg ministrov prisotni tudi guvernerji centralnih bank. Najzahtevnejša zato, ker je bilo še enkrat toliko delegacij, zato je bilo vse še enkrat težje glede logistike. Vse goste na enakem položaju pa je bilo potrebno po protokolu obravnavati enako in jim nuditi enak standard (Benedetti 2009).

Poleg organizacije dogodkov na ministrski in višji ravni v Sloveniji ter rednih protokolarnih obveznosti je Protokol RS v okviru predsedovanja organiziral in izvedel tudi udeležbo predsednika vlade, ki je bil hkrati predsednik Evropskega sveta, na večjih dogodkih predsedovanja v tujini (SVEZ 2008c). Med najpomembnejše dogodke **v tujini** v času slovenskega predsedovanja sodijo:

- **Srečanja Evropskega sveta** (13.-14.03.2008 in 19.-20.06.2008) v Bruslju. Gre za najodmevnejša dogodka, ker na njih sodelujejo najmočnejše politične osebnosti Evrope in odločajo o pomembnih vprašanjih na najvišji ravni in določajo smernice politik EU (Slovensko predsedstvo EU 2008). Vloga Protokola RS je bila koordinacija in izvedba udeležbe slovenske delegacije, dekoracija prostorov in izbor menijev ter slovenskih vin. Za organizacijo pa je poskrbelo Stalno predstavništvo RS pri EU in Generalni sekretariat Sveta EU (Benedetti 2009).
- **Vrh EU – Japonska**, ki je 23. aprila 2008 potekal v Tokiu. Na 17. tovrstnem vrhunskem srečanju se je predsednik Vlade RS kot predsednik Evropskega sveta skupaj s predsednikom Evropske komisije, evropskim komisarjem za trgovino in evropsko komisarko za zunanje odnose sestal z japonsko delegacijo, ki jo je vodil predsednik japonske vlade (Slovensko predsedstvo

EU 2008). »V sklopu Vrha je Protokol RS organiziral tudi uradni obisk predsednika vlade na Japonskem, ki je poleg bilateralnega srečanja z japonskim predsednikom vlade vseboval celo avdienco pri Njegovem cesarskem veličanstvu« (Škraba 2009).

- **Vrh EU – LAK** (Latinska Amerika in Karibi), kateremu sta sopredsedovala Slovenija in Peru, je potekal v perujski prestolnici Lima 16. in 17. maja 2008. Vrh se je razlikoval od ostalih, saj so na njem sodelovale delegacije vseh sedemindvajsetih držav članic EU in triintrideset latinsko-ameriških ter karibskih držav. Udeležilo se ga je doslej največje število predsednikov držav oz. vlad iz obeh regij, skupno torej 60. Vrh EU – LAK, ki je predstavljal enega izmed največjih dogodkov Evropske unije s tretjimi državami v času našega predsedovanja, so sledili t.i. minivrhovi pod vodstvom slovenskega predsednika vlade s predstavniki posameznih podregionalnih skupin (Vrhovi EU - Andska skupnost, EU - Cariforum, EU – Mercosur in EU – Srednja Amerika) in Vrhova EU – Čile ter EU – Mehika (Slovensko predsedstvo EU 2008). Tudi po zagotovilih predstavnikov Protokola RS je bil to najzahtevnejši in največji dogodek v času našega predsedovanja. V sklopu priprav na organizacijo Vrha sta bili z naše strani opravljeni dve predhodnici, prva novembra 2007 in druga aprila 2008. Dodatno pa je delo otežila še skrb za močno slovensko gospodarsko delegacijo, ki je na dogodku spremljala uradno.
- **Vrh EU – Ruska federacija.** Ob koncu svojega mandata predsedovanja je Slovenijo čakala še zahtevna in odgovorna naloga sopredsedovanja enaindvajsetemu Vrh EU – Ruska federacija, ki je potekalo 26. in 27. junija 2008 v Rusiji, v sibirskem mestu Hanti-Mansijsk. Na njem je ruski predsednik gostil predsedujočo slovensko delegacijo in predstavnike Evropske komisije. Vrh predstavlja pomemben mejnik začetka novega strateškega partnerstva, ki ga prinašajo pogajanja o novem temeljnem sporazumu med EU in Rusko federacijo (Slovensko predsedstvo EU 2008).

Poleg omenjenih največjih dogodkov, ki jih je organiziral Protokol RS v Sloveniji in v tujini, je Protokol RS sodeloval tudi pri pripravi in izvedbi nekaterih spremljajočih dogodkov predsedovanja, kot so:

- proslava za evropsko leto medkulturnega dialoga,
- srečanje trojke predsednikov parlamentov,
- Europa Forum,
- neformalno srečanje vodij protokolov in
- slovesnost ob ustanovitvi Evro-sredozemske univerze s sedežem v Sloveniji (SVEZ 2008c).

Srečanje ministrov za zunanje zadeve in vseh deset trojk na ravni zunanjih ministrov, ki so potekale v Sloveniji, je pripravil in izvedel Diplomatski protokol Ministrstva za zunanje zadeve (ibid.).

Organizatorjem srečanj na nižjih ravneh pa je Protokol RS nudil strokovno pomoč in nasvete. Zagotovil je tudi pet uslužbencev iz Protokola RS, ki so že od sredine 2007 stalno delovali v Sekretariatu za predsedovanje Slovenije EU, in sicer kot koordinatorji za akreditacije, nastanitve, program Mojster, papirno gradivo, letališče in oficirje za zvezo. Tako so uslužbenci Protokola RS posredno sodelovali pri organizaciji vseh uradnih dogodkov predsedovanja v Sloveniji. Pri dogodkih na ministrski in višji ravni pa je Protokol RS odigral večjo vlogo, saj so zaposleni v Protokolu RS poskrbeli za glavno koordinacijo in organizacijo teh dogodkov, ki so bili prej naštetih in opisani. Torej je Protokol RS pri predsedovanju sodeloval v dvojni vlogi, in sicer z lastnimi zaposlenimi v SPEU in lastnimi zaposlenimi kot glavnimi koordinatorji in organizatorji dogodkov na ministrski ravni in višje.

Zaradi povečanega obsega dela se je Protokol RS kadrovsko okrepil, in sicer je bilo dodatno zaposlenih 14 oseb za določen čas in 13 študentov. Dodatne zaposlitve so bile realizirane že leta 2007 zaradi priprav na predsedovanje. Izbor je potekal preko razpisa. Ogromno se je povečal delavnik ostalih zaposlenih, ogromno je bilo

opravljenih nadur. Dopustov v času predsedovanja ni bilo in zaposleni so bili na razpolago 24 ur na dan (Benedetti, 2009).

Vsi sodelujoči pri predsedovanju so se v času priprav udeležili številnih izobraževanj in predavanj na temo predsedovanja. Poleg tega so zaposleni v Protokolu RS dve leti hodili na opazovanja na dogodke v druge predsedujoče države. Vsak koordinator neformalnega ministrskega srečanja si je ogledal vsaj en podoben dogodek v eni od držav, ki je predsedovala pred nami (ibid.).

7 Zaključek

Predsedovanje Svetu EU je Slovenijo dokončno umestilo oz. utrdilo na evropskem in svetovnem zemljevidu. Slovenija je dokazala, da tudi nove in manjše države lahko enakovredno velikim izpeljejo projekt kot je predsedovanje (STA 2008).

S predsedovanjem je Slovenija pridobila zlasti na prepoznavnosti v EU in širšem mednarodnem prostoru. Odzivi tujih delegatov, ki so obiskali Slovenijo so bili izjemno pozitivni, večina je bila nad njo navdušena.

Dimitrij Rupel je o predsedovanju zapisal, da je bil to »zvezdni čas Slovenije: nikdar pred tem ni bilo in nikoli več ne bo mogoče pritegniti toliko pozornosti in spoštovanja do Slovenije«. Bernard Kouchner je dodal, da se bo »Slovenija v zgodovino evropskega povezovanja zapisala kot prva od novih držav članic, ki je prevzela to odgovorno nalogo, in da bo ta prvi poskus ostal hkrati zapisan kot prvi uspeh«. Tudi Javier Solana je poudaril, da bil »naš mandat uspešna premiera med državami, ki so se Uniji pridružile leta 2004«. Hans-Gert Pöttering pa je povedal, da bo »Slovenija, ki je svojo nalogo izvrstno pripeljala do konca, prešla v zgodovino kot prva slovanska država z evropskimi vajetmi v rokah«. To je le nekaj izjav vodilnih politikov o slovenskem predsedovanju Svetu EU v prvi polovici leta 2008. Tudi evropski novinarji, ki so spremljali slovensko predsedovanje, so delo slovenskega predsedstva ocenili kot visoko profesionalno in izredno organizirano, med negativnimi lastnostmi pa so navedli le pretirano previdnost (Brezigar idr. 2008).

Enako, da je bilo predsedovanje uspešno je potrdila tudi Benedettijeva, ki je dodala »da je bilo predsedovanje s protokolarnega in logističnega vidika izredno uspešno. Tudi takratna opozicija ni našla napak pri organizaciji. Prejeli smo veliko pohval, ne samo diplomatskih, ampak tudi iskrenih«. Po njenem mnenju »so bili razlogi za

uspešnost dobre in resne priprave, izredni človeški viri vseh sodelujočih na projektu in odlično sodelovanje »skupine 6 ljudi«¹⁹.

Tudi Peter Toš, predsednik kluba nekdanjih diplomatov, je naše predsedovanje Evropski uniji ocenil kot »lep diplomatski uspeh«. V nadaljevanju pa je dodal, da smo »Evropi pokazali uspešno izpeljano tranzicijo in delujoč demokratični sistem. Protokolarno smo to izvedli brezhibno. Manjkalo pa nam je kanček več vsebine. Nismo bili podjetni pri oblikovanju programa in nismo dosegli kakšnega pomembnega vsebinskega premika.«

Na splošno je po našem predsedovanju prevladalo mnenje, da je bilo le-to uspešno. Zlasti pa so vsi pohvalili organizacijsko-logistično plat izpeljave dogodkov v Sloveniji. Kot že večkrat omenjeno, je tu pomembno vlogo odigral Protokol RS. Na podlagi zbranih podatkov lahko torej potrdim svojo prvo tezo, ki pravi, da je Protokol RS odigral ključno vlogo pri organizaciji dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja.

Že od samega začetka priprav je Protokol RS sodeloval pri projektu predsedovanje Slovenije Svetu EU. Najprej kot vodilni organ Podskupine za logistično organizacijo predsedovanja, nato pa je bil aktivno vključen v organizacijo dela SPEU. V času predsedovanja je skrbel za koordinacijo in organizacijo dogodkov na ministrski ravni in višje, ki so potekali v Sloveniji, za ostale dogodke pa je nudil strokovno pomoč. Zagotovil je tudi pet uslužbencev iz Protokola RS, ki so že od sredine 2007 stalno delovali v Sekretariatu za predsedovanje Slovenije EU. Tako so uslužbenci Protokola RS posredno sodelovali pri organizaciji vseh uradnih dogodkov predsedovanja v Sloveniji. Pri dogodkih na ministrski in višji ravni pa je Protokol RS odigral večjo vlogo, saj so zaposleni v Protokolu RS poskrbeli za glavno koordinacijo in organizacijo teh dogodkov. Torej je Protokol RS pri predsedovanju sodeloval v

---

¹⁹ Glej Prilogo, 8. vprašanje.

dvojni vlogi, in sicer z lastnimi zaposlenimi v SPEU in lastnimi zaposlenimi kot glavnimi koordinatorji in organizatorji dogodkov na ministrski ravni in višje.

Anita Hagan (v Benedetti 2008, 32), veleposlanica Danske, je dejala, »da je med predsedovanjem protokol deloval gladko kot preprost mehanizem, ki je vsak obisk v Sloveniji spremenil v veselo doživetje«.

Protokol RS je za vsak dogodek, ki ga je organiziral, določil glavnega koordinatorja dogodka, ki je bil odgovoren za izpeljavo, za izvedbo pa je zagotovil tudi celotno ekipo uslužbencev. Naloge koordinatorja dogodka iz Protokola RS so tako bile, da predlaga scenarij dogodka in uskladi vse logistične zadeve s SPEU-om ter ostalimi sodelujočimi. Urediti je bilo potrebno prihode na letališče, prevoze, nastanitve, oficirje za zvezo, akreditacije, pripraviti program in vso papirnato gradivo (vabila za kosila, kuverte z vabili, programske knjižice, namizne kartice, jedilnike, ...). Poleg tega je bilo potrebno rezervirati in urediti prostore za zasedanja, kosila in novinarske konference. Zagotoviti je bilo potrebno ustrezno tehnično opremo, postaviti zastave, prostore okrasiti s cvetjem in zagotoviti tolmačenje ter poskrbeti za darila.

Za pripravo in izvedbo dogodkov na nižji ravni so bili odgovorni predvsem na ministrstvih in v vladnih službah, ki so bili gostitelji teh dogodkov, medtem ko je Protokol RS nudil strokovno pomoč in nasvete, SPEU pa je pri njihovi pripravi in izvedbi zagotavljal organizacijsko-logistično podporo s storitvami, določenimi v priročnikih.

Poleg organizacije dogodkov na ministrski in višji ravni v Sloveniji ter rednih protokolarnih obveznosti je Protokol RS v okviru predsedovanja organiziral in izvedel tudi udeležbo predsednika vlade, ki je bil hkrati predsednik Evropskega sveta, na večjih dogodkih predsedovanja v tujini.

V času priprav in same izvedbe predsedovanja Slovenije Svetu EU je Protokol RS spremenil svojo organizacijsko strukturo. In sicer je znotraj obstoječe organizacijske

strukture neformalno deloval tudi oddelek za predsedovanje, ki se je prekrival s sektorjem za protokol.

Zaradi povečanega obsega dela se je Protokol RS kadrovske okrepil, in sicer je bilo dodatno zaposlenih 14 oseb za določen čas in 13 študentov. Dodatne zaposlitve so bile realizirane že leta 2007 zaradi priprav na predsedovanje. Ogromno se je povečal delavnik ostalih zaposlenih, ogromno je bilo opravljenih nadur.

Vsi sodelujoči pri predsedovanju so se v času priprav udeležili številnih izobraževanj in predavanj na temo predsedovanja. Poleg tega so zaposleni v Protokolu RS dve leti hodili na opazovanja na dogodke v druge predsedujoče države. Vsak koordinator neformalnega ministrskega srečanja si je ogledal vsaj en podoben dogodek v eni od držav, ki je predsedovala pred nami.

Glede na zgoraj povedano, lahko torej v celoti potrdim tudi svojo drugo tezo, ki se je glasila, da se je Protokol RS za čas predsedovanja Svetu EU ustrezno pripravil, prilagodil svojo organizacijsko strukturo in se kadrovske okrepil.

Za konec naj torej še zadnjič povzamem, da je Protokol RS odigral ključno vlogo pri organizaciji dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008. Za izpeljavo vseh nalog se je ustrezno pripravil, prilagodil svojo organizacijsko strukturo in se kadrovske okrepil. Vendar naj povem tudi, da brez uspešnega sodelovanja z vsemi ostalimi akterji, ki so sodelovali pri projektu predsedovanja in vzajemne pomoči ne bi bili tako uspešni in ne bi prejeli vseh zgoraj naštetih pohval. Zaključimo lahko s tezo, da je bilo predsedovanje Slovenije Svetu EU vseslovenski projekt, ki je uspel.

Nadalje bi bilo zanimivo raziskati in primerjati vlogo protokolarnih služb pri predsedovanju Svetu EU v drugih državah članicah EU. Predvsem bi bilo zanimivo raziskati vključenost protokolarnih služb v organizacijo dogodkov na domačih tleh predsedujoče države.

8 Literatura

- Benedetti, Ksenija. 2008. *Protokol, simfonija forme*. Ljubljana: Planet GV.
- --- 2009. Intervju z avtorjem. Ljubljana, 9. julij.
- Benko, Vlado. 1997. *Znanost o mednarodnih odnosih*. Ljubljana: FDV.
- Bomberg, Elizabeth. 2008. *The EU: how does it work?* New York: Oxford University Press.
- Bohte, Borut in Vasilka Sancin. 2006. *Diplomatsko in konzularno pravo*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Brezigar, Bojan, Milan Jazbec, Matej Marn, Anita Pipan, Žiga Pirnat, Matjaž Šinkovec in Gregor Šuc, ur. 2008. *Predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije: zunanji odnosi*. Ljubljana: Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije.
- Čačinovič, Rudi. 1994. *Slovensko bivanje sveta: razvoj in praksa diplomacije*. Ljubljana: ČZP Enotnost.
- Činkole, Eva. 2004. *Slovenski protokol in slovenska kultura*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV.
- *EUR-Lex.europa.eu*. Dostopno prek: <http://eur-lex.europa.eu/> (16. september 2008).

- Evropska komisija. Generalni direktorat za informiranje. 2006. *Kako deluje Evropska unija: vodnik po institucijah EU*. Luksemburg: Urad za uradne publikacije Evropskih skupnosti.
- Hayes-Renshaw, Fiona in Helen Wallace. 2006. *The Council of Ministers*. Houndmills (etc.): Palgrave Macmillan.
- Hix, Simon. 2005. *The political system of the European Union*. New York: Palgrave Macmillan.
- Kezunovič, Maja, ur. 2003. *Slovenija in Evropska unija – o pogajanjih in njihovih posledicah*. Ljubljana: Urad Vlade RS za komuniciranje.
- Kondža, Blaž. 2008. Slovenija na čelu EU. *Posebna priloga Dela* (19. julij).
- Mikolić, Mario. 1995. *Diplomatski protokol – praksa u Republici Hrvatskoj i neke praktične upute*. Zagreb: Mate.
- --- 2002. *Diplomatski i poslovni protokol*. Zagreb: Barbat.
- *Ministrstvo za javno upravo*. Dostopno prek: <http://www.mju.gov.si/> (21. september 2009).
- *Ministrstvo za zunanje zadeve*. Dostopno prek: <http://www.mzz.gov.si/> (9. april 2009).
- Mirt, Vesna. 2008. *Vloga Ministrstva za zunanje zadeve pri predsedovanju Slovenije Svetu EU*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV.

- Nugent, Neil. 1999. *The government and Politics of the European Union*. London: Macmillan.
- *Odlok o ustanovitvi Protokola*. Ur. l. (S)RS 29-1600/1988, 43-2438/2001. Dostopno prek: http://www.protokol.gov.si/nc/si/zakonodaja_in_dokumenti/temeljni_predpisi/ (16. september 2008).
- Pergovnik, Maja. 2006. *Organiziranost protokolarne službe v Republiki Sloveniji: priprava in izvedba protokolarnega dogodka*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV.
- Peterson, John. 2006. *The Institutions of the European Union*. Oxford: Oxford University Press.
- Podskupina Vlade RS za organizacijo predsedovanja z logističnega vidika. 2005a. *Nadgrajeni osnutek projektne naloge*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2005b. *Projektna naloga*. Ljubljana: Interno gradivo.
- Pogačnik, Aleš, ur. 2008. *Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Ljubljana: DZS.
- Pogovori v Protokolu RS z zaposlenimi. 2008-2009. Martina Škraba, Miriam Feder, Tanja Kolenc Koprivc, Gregor Štajer, Andrej Žgombič. Ljubljana, december 2008 – julij 2009.
- *Protokol Republike Slovenije*. Dostopno prek: <http://www.protokol.gov.si/> (9. april 2009).
- --- *Navodilo za izvajanje Sklepa o določitvi protokolarnih pravil*. Ljubljana: Interno gradivo.

- --- 2007a. *Okvirni potek srečanja trojk na ministrski ravni v Republiki Sloveniji*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2007b. *Poročilo o obisku predhodnice iz Sveta EU in Republike Slovenije za organizacijo Vrha EU – LAK*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008a. *Poročilo o delu Protokola Vlade Republike Slovenije v letu 2008*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008b. *Poročilo o delu Protokola Vlade Republike Slovenije v mesecu aprilu 2008*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008c. *Poročilo o delu Protokola Vlade Republike Slovenije v mesecu februarju 2008*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008č. *Poročilo o delu Protokola Vlade Republike Slovenije v mesecu januarju 2008*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008d. *Poročilo o delu Protokola Vlade Republike Slovenije v mesecu juniju 2008*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008e. *Poročilo o delu Protokola Vlade Republike Slovenije v mesecu maju 2008*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008f. *Poročilo o delu Protokola Vlade Republike Slovenije v mesecu marcu 2008*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008g. *Poročilo o obisku druge predhodnice iz Sveta EU in Republike Slovenije za organizacijo Vrha EU – LAK*. Ljubljana: Interno gradivo.

- --- 2008h. *Poročilo o obisku predhodnice iz Republike Slovenije in Evropske komisije za organizacijo Vrha EU – Ruska federacija*. Ljubljana: Interno gradivo.
- Rabzelj, Darja, ur. 2007. *Slovenija v Evropski uniji*. Ljubljana: Urad Vlade RS za komuniciranje.
- Radiševič, Polona. 2008. *Menedžment priprav na predsedovanje Slovenije Evropski uniji*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV.
- Rebić, Janja. 2004. *Primerjalna analiza organiziranosti protokolarnih služb naslednic bivše SFRJ*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV.
- Roglič, Meta in Ervin Hladnik – Milharčič. 2009. Včasih si obujemo prevelike škornje in ne opazimo luknje v čevljih. *Dnevnikov objektiv* (4. julij): 7-9.
- Simčič, Zdenka. 2007. *Osnove protokola. Priročnik*. Ljubljana: Interno gradivo.
- *Sklep o določitvi protokolarnih pravil*. Ur. l. RS 56/200. Dostopno prek: <http://www.uradnilist.si/1/content?id=80913&part=&highlight=sklep+o+dolo%C4%8Ditvi+protokolarnih+pravil> (16. september 2008).
- *Sklep Sveta o sprejetju poslovnika Sveta*. 2006. Uradni List Evropske unije L285/47. Dostopno prek: <http://www.evropa.gov.si/fileadmin/dokumenti/dokumenti/EU/poslovník-sveta-2006.pdf> (9. april 2009).
- *Slovenija. Doma v Evropi*. Vladni portal z informacijami o življenju v Evropski uniji. Dostopno prek: <http://www.evropa.gov.si> (9. september 2008).
- *Slovensko predsedstvo EU 2008*. Dostopno prek: <http://www.eu2008.si/si/index.html> (9. april 2009).

- *Služba Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve*. Dostopno prek: <http://www.svez.gov.si/> (9. september 2008).
- --- 2006a. *Poročilo o napredku pri pripravah na predsedovanje Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008 (april – oktober 2006)*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/si/predsedovanje_svetu_eu/slovensko_predsedovanje_svetu_eu/dokumenti/ (17. marec 2009).
- --- 2006b. *Poročilo o pripravah na predsedovanje Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008 (januar – april 2006)*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/si/predsedovanje_svetu_eu/slovensko_predsedovanje_svetu_eu/dokumenti/ (17. marec 2009).
- --- 2006c. *Prvo poročilo o napredku pri pripravah na predsedovanje*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/si/predsedovanje_svetu_eu/slovensko_predsedovanje_svetu_eu/dokumenti/ (17. marec 2009).
- --- 2007a. *Poročilo o napredku pri pripravah na predsedovanje Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008 (november 2006 – april 2007)*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/si/predsedovanje_svetu_eu/slovensko_predsedovanje_svetu_eu/dokumenti/ (17. marec 2009).
- --- 2007b. *Poročilo o pripravah na predsedovanje Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008 (2005 – 2007)*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/predsedovanje_eu/Porocilo_priprav_na_predsedovanje_2005-2007__22.11.2007.pdf (17. marec 2009).
- --- 2008a. *Organigram*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/si/predstavitev/organiziranost/projektna_skupina_za_koordinacijo_priprav_in_predsedovanja_slovenije_eu/ (10. oktober 2008).

- --- 2008b. *Organigram izvedbe dogodkov v Sloveniji v času predsedovanja*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/si/predsedovanje_svetu_eu/slovensko_predsedovanje_svetu_eu/dokumenti/ (17. marec 2009).
- --- 2008c. *Poročilo o predsedovanju Slovenije Svetu EU (1.januar – 30.junij 2008)*. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/predsedovanje_eu/03-07_Porocilo_predsedovanje2008-6_SPREJETO_NA_VLADI.pdf (27. oktober 2008).
- Sovdat, Petra. 2002. *Organizacija protokolarne službe v Republiki Sloveniji: primerjalna evropska perspektiva*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV.
- SPEU. 2008. *Priročnik v pomoč pri organizaciji dogodkov pod ministrsko ravno v času predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije*. Ljubljana: Interno gradivo.
- SPEU in Protokol RS. 2007. *Practical information for Ambassadors of EU Countries to the Republic of Slovenia regarding meetings at Head of State and/or Government and Ministerial level during the Slovenian Presidency of the Council of the European Union*. Ljubljana: Interno gradivo.
- --- 2008. *Praktične informacije za delo oficirjev za zvezo*. Ljubljana: Interno gradivo.
- Strniša, Tanja in Tina Štafela. 2008. *Projektne forum 2008: Projekt predsedovanja Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008*. Ljubljana: Služba Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/javni_nastopi/Prispevek_za_Projektne_forum_2008_-_Projekt_predsedovanja_Slovenije_Svetu_EU__15.5.2008.pdf (17. marec 2009).

- Strniša, Tanja, Živana Mejač, Nataša Bušljeta in Andreja Naraks. 2005. *Predsedovanje Slovenije Evropski Uniji*. Ljubljana: Služba Vlade republike Slovenije za evropske zadeve. Dostopno prek: www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/javni_nastopi/DOK_SIS_2005_29-08-05_predsedovanje.doc (15. november 2008).
- STA. 2008. *The Slovenian Presidency of the EU 2008*. Ljubljana: STA.
- *Svet Evropske unije*. Dostopno prek: <http://www.consilium.europa.eu/> (9. september 2008).
- Šumrada, Janez, Judita Bagon, Matjaž Kek, Ksenija Benedetti, Andrej Kavčič, Živana Mejač in Tanja Strniša. 2005. *Priprave Slovenije na predsedovanje Evropski Uniji. Organizacijska struktura za pripravo in izvedbo predsedovanja, povzetki projektnih nalog, priprave ministrstev na predsedovanje in okvirna časovnica za izvedbo priprav*. Ljubljana: Služba Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve. Dostopno prek: http://www.svez.gov.si/fileadmin/svez.gov.si/pageuploads/docs/predsedovanje_eu/GRADIVO.pdf (17. marec 2009).
- Tavzes, Miloš, ur. 2002. *Veliki slovar tujk*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Travnik, Jelka. 2004. *Vloga protokola v zunanji politiki držav*. Magistrsko delo. Ljubljana: FDV.
- *Urad vlade za komuniciranje*. Dostopno prek: <http://www.ukom.gov.si/> (9. september 2008).
- *Vlada Republike Slovenije*. Dostopno prek: <http://www.vlada.si/> (9. april 2009).

- Zadnik, Vesna. 2005. *Analiza delovanja protokolarne službe v Republiki Sloveniji na primeru Parlamentarne skupščine NATO*. Diplomsko delo. Ljubljana: FDV.
- *Zakon o zunanjih zadevah. (ZZZ-1-UPB-1)*. Ur. l. RS 113/2003. Dostopno prek: http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r06/predpis_ZAKO3826.html (16. september 2008).
- Zelmanović, Đorđe. 1990. *Ilustrirani bonton & protokol*. Maribor: Obzorja.

Priloga A: Intervju s šefinjo Protokola RS gospo Ksenijo Benedetti opravljen 9. julija 2009

Odgovori na spodnja vprašanja mi bodo pomagali potrditi oziroma zavrniti teze moje diplomske naloge in doseči zastavljene cilje. Namen vprašanj je ugotoviti **vlogo Protokola Republike Slovenije pri predsedovanju Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008**. Pokazati želim, da je Protokol RS odigral ključno vlogo pri projektu predsedovanje.

1. Kako bi na kratko opisali vlogo Protokola RS pri predsedovanju, kakšne so bile naloge, zadolžitve, ... ?

Protokol RS je bil že od samega začetka priprav na predsedovanje vpet v projekt predsedovanje. Najprej kot vodilni organ podskupine za logistično organizacijo, ki se je ukvarjala z načrtovanjem in organizacijo logističnih konceptov izvedbe dogodkov predsedovanja v Sloveniji. Kasneje pa smo sodelovali na vseh logističnih področjih, kar pomeni področje akreditacij, nastanitve, prehrane, prevozov, spremljevalnega programa, izbor oficirjev za zvezo in drugo. V času samega predsedovanja smo poleg rednih protokolarnih obveznosti organizirali srečanja na ministrski in višji ravni v smislu logistične koordinacije v Sloveniji ter organizirali in izvedli udeležbo predsednika vlade kot predsednika Evropskega sveta na dogodkih predsedovanja v tujini.

2. Ali se je organizacijska struktura v Protokolu RS zaradi predsedovanja spremenila?

Da. Že od samega začetka priprav je bil neformalno ustanovljen oddelek za predsedovanje, ki ga je vodila Tanja Kolenc Koprivc in se je prekrival z oddelkom oz. sektorjem za protokol. Delo obeh oddelkov je bilo mrežasto prepredeno.

3. Kako se je povečal obseg dela v času predsedovanja?

Obseg dela se je močno povečal, saj je poleg normalnega, rednega dela bilo potrebno organizirati še vse dogodke iz predsedovanja na ministrski ravni in višje.

4. Ali se je Protokol RS za namene predsedovanja kadrovsko okrepil? Koliko je bilo dodatno zaposlenih? Za kakšne zaposlitve je šlo (zaposlitve za določen čas, študentsko delo)? Kdaj so bile dodatne zaposlitve izvedene (že v času priprav ali je šlo za zaposlitve samo v času same izvedbe predsedovanja)? Kako je potekal izbor?

Protokol RS se je kadrovsko okrepil, in sicer je bilo dodatno zaposlenih 14 oseb za določen čas in 13 študentov. Dodatne zaposlitve so bile realizirane že leta 2007 zaradi priprav na predsedovanje. Izbor je potekal preko razpisa. Velja omeniti, da je bilo izredno malo prijavljenih kandidatov. Sledili so obširni pisni testi, na podlagi ocen iz le-teh pa so potekali ustni razgovori in kandidati so bili končno izbrani.

5. Koliko je danes zaposlenih v Protokolu RS?

Danes opravlja delo v Protokolu RS 28 zaposlenih in 5 študentov.

6. Kako se je v času priprav in kako v času same izvedbe predsedovanja spremenil delavnik ostalih zaposlenih: se je obseg dela povečal?

Delavnik ostalih zaposlenih se je ogromno povečal, ogromno je bilo opravljenih nadur. V času predsedovanja se nikoli ni vedelo, kdaj se bo delo končalo in odšlo domov. Dokler delo ni bilo zaključeno, se je delalo. Delavnik v Protokolu RS se na splošno razlikuje od ostalih služb, saj ni točno določenih urnikov.

Poudariti velja, da so bili sodelavci vnaprej obveščeni in so vedeli, da v času predsedovanja ne bo dopustov. Pričakovalo se je, da bodo na razpolago 24 ur na dan, in so tudi bili. Vsi so bili pripravljene delati.

7. Ali so bila za potrebe predsedovanja za zaposlene in za tiste, ki so bili dodatno zaposleni za čas predsedovanja, organizirana kakšna izobraževanja oziroma usposabljanja?

Zaposleni so se udeležili izobraževanja na temo predsedovanja, ki je bilo sestavljeno iz več predavanj. Poleg tega so dve leti hodili izmenično na opazovanja v predsedujoče države. Vsak nosilec neformalnega ministrskega srečanja je odšel pogledat dogodek v eno od držav, ki je predsedovala pred nami. O opazovanjih in pridobljenih informacijah je bilo potrebno pisati poročila, da so se o poteku seznanili tudi ostali v Protokolu RS.

Za dodatno zaposlene, kakor tudi za oficirje za zvezo so se izvedla predavanja o protokolu in ogled lokacij. V drugih državah sem namreč pogosto opazila, da je prihajalo do problemov, ker izbrani oficirji za zvezo niso bili kos svoji nalogi. Naši pa so svojo nalogo opravili izvrstno in nekateri so dobili celo ponudbe za službe v tujini.

8. Priprave na predsedovanje:

Vključenost Protokola RS v priprave? Opredelite vlogo Protokola RS v pripravah na predsedovanje?

Kako so potekale priprave? Zapleti, težave?

Kolikšno vlogo so imeli nosilci organov podskupin znotraj celotne organizacijske strukture? Na kaj so lahko vplivali, kje težave?

Podskupina za logistiko je doživela največ sprememb in prestrukturiranj: Podskupina za logistiko → Logistični center → Sekretariat za predsedovanje Slovenije EU - zakaj so bile potrebne te spremembe? Vloga Protokola RS v posameznih organih?

Kako je potekalo sodelovanje Protokola RS s SPEU, ministrstvi in ostalimi gostitelji ter ostalimi organi vključenimi v projekt predsedovanje?

Kot že omenjeno je bil Protokol RS že od samega začetka vključen v priprave na predsedovanje, ki so se začele že leta 2005. V sklopu priprav sem kot šefinja Protokola RS vodila podskupino za logistično organizacijo. Začeli smo »z nule«.

Najprej smo teoretsko nastavili, kako naj bi vse to izgledalo. Izdelane so bile projektne naloge, vendar se je praksa izkazala za čisto drugačno od teorije. Na začetku smo imeli težave, saj se še ni vedelo koliko bo dejanskih dogodkov, ki jih bo potrebno organizirati. Brez teh podatkov je bilo težko začeti.

Nato se je delo začelo kopičiti in izkazalo se je, da vodenje podskupine predstavlja ogromen zalogaj. Prevelik zalogaj zame poleg vodenja Protokola RS. Nisem zmogla obojega, vodenje podskupine in izpeljava celotne logistične organizacije ter hkrati vodenje Protokola RS ni šlo. Zato sem predlagala ustanovitev posebne službe, ki bi pokrivala vse logistične segmente, Protokol RS pa bi ostal organizator ministrskih in višjih srečanj. Delo je bilo tako razdeljeno in ustanovljen je bil najprej Logistični center kot nadgradnja podskupine za logistiko, ki se je nato preimenoval v SPEU.

Tako je bil Protokol RS v času predsedovanja med drugim odgovoren za izpeljavo ministerialov v Sloveniji, Vrha EU – ZDA in obiskov predsednika vlade v sklopu predsedovanja v tujini. Kot je praksa v Protokolu RS sem za vsak dogodek določila nosilca, ki je bil odgovoren za izpeljavo. Nosilci so morali uskladiti vse logistične zadeve, od nastanitev, prevozov, akreditacij, daril, prehrane, primerno pripraviti vse prostore, v katerih so se odvijali dogodki, pripraviti in natisniti knjižice s programom in drugo gradivo, natisniti vabila, pripraviti sedežne rede, primerno postaviti zastave in še bi lahko naštevali. Pred posameznimi dogodki so nato potekali skupni zaključni sestanki z vsemi sodelujočimi na dogodku.

Omeniti velja, da se je v času priprav ustvarila »skupina 6 ljudi«, ki smo po mojem mnenju bili ključni za uspeh predsedovanja, kar se tiče logističnega dela. V to »skupino 6« so spadali vodja SPEU g. Gosnar, državni sekretar g. Lenarčič (SVEZ), direktor JZG Brdo g. Purič, direktorica za proračun predsedovanja ga. Bratušek, direktor UKOM-a g. Krajc in jaz kot šefinja Protokola RS.

Skupaj smo bili tako rekoč v vojski, izredno smo bili povezani in postali smo pravi prijatelji. Brez teh trdnih odnosov, ki so se ustvarili med nami, ne bi

izpeljali vsega tako dobro kot smo. Vsi smo se zavedali odgovornosti predsedovanja za slovensko državo, ne za neko politično opcijo, ampak za državo. Za vsak problem še tako velik smo znotraj skupine našli rešitev.

Kar se tiče odnosa ožje delovne skupine do vodij posameznih podskupin je bil leta korekten, razumeli so težave in prisluhnilo predlogom. Zlasti pozitivno je bilo sodelovanje s SVEZ-om. Odlično je bilo tudi sodelovanje s SPEU-om in z ministrstvi.

Med pripravami je poseben zalogaj predstavljal izbor oficirjev za zvezo. Protokol RS je izvedel izbor in usposabljanje. Kasneje se je ta naloga izkazala kot ena pomembnejših. Druge države so imele s tem težave, saj so se premalo posvetile tej nalogi. Delo oficirja za zvezo je zelo pomembna naloga, saj predstavlja stik z delegacijo. Kot že omenjeno smo zaradi slabih izkušenj iz tujine dali velik poudarek izboru in usposabljanju.

9. Kako pomembna je bila odločitev o izgradnji Kongresnega centra za projekt predsedovanja? Kdaj je padla ta odločitev? Kdo jo je predlagal? Kaj če ne bi bilo tega novozgrajenega objekta? Je izgradnja KC olajšala delo, kako?

Izgradnja KC je vse olajšala, organizacijo dogodkov na Brdu pa so pohvalili tudi tujci. Prvi predlagatelj izgradnje takšnega centra je bil JZG Brdo, s predlogom pa smo se strinjali v podskupini za logistično organizacijo in zadevo predlagali naprej. Sama sem na ogledih prejšnjih predsedovanj opazila prednosti organizacije dogodkov na enem mestu. Mnenje glede izgradnje KC je bilo uslišano in predlog sprejet. Vedelo se je namreč, da bo KC služil tudi kasneje in dejansko je temu tako, saj se tudi sedaj tam odvijajo številni dogodki.

Če ne bi prišlo do izgradnje KC bi bili dogodki organizirani drugje: v hotelih in na Gospodarskem razstavišču. Stroški predsedovanja pa bi tako bili precej višji, saj bi bile najemnine ogromne. Izvzeti moramo seveda ceno gradnje KC, kar je

smiselno, saj se objekt še danes uspešno trži, tako da se je gradnja dolgoročno gledano izplačala.

Če ne bi bilo izgradnje KC, bi bili stroški višji tudi zaradi različnih lokacij, saj se ne bi vse odvijalo na enem mestu. Bilo pa bi tudi težje izvedljivo. Dodati je potrebno tudi, da je lokacija Brdo zelo primerna zaradi bližine letališča in prestolnice, lažjega zagotavljanja varnosti zaradi odmaknjenosti in ograjenosti zemljišča ter zaradi tehnične opremljenosti objektov in usposobljenosti ter izkušenosti tamkajšnjega osebja.

Naj omenim, da je prvotni načrt predvideval tudi apartmaje v 1. nadstropju KC za vodje delegacij, vendar je bila ideja zaradi finančnih razlogov in predvidenih kasnejših težav trženja opuščena. Tako so se nočitve izvajale predvsem v Ljubljani in v hotelu Kokra na Brdu.

10. Dogodki v času predsedovanja:

Najzahtevnejši dogodek organiziran s strani Protokola RS v Sloveniji in v tujini v sklopu predsedovanja?

V Sloveniji je bila organizacija Vrha EU – ZDA vsekakor najzahtevnejši dogodek, medtem ko je bil to v tujini Vrh EU – LAK. Prihod predsednika ZDA je vedno poseben zalogaj in drugačen od ostalih. Veliko dela je imela zlasti Policija in UVZ. Navodilo Protokolu RS je bilo »čim manj premikov«, ki smo ga upoštevali. Poseben šok smo doživeli, ko smo maksimalno 24 ur prej izvedeli, da soproga predsednika ZDA ga. Bush prihaja v Slovenijo prej, kot je bilo dogovorjeno. Odreagirati je bilo potrebno v trenutku. Na srečo so Američani zahtevali le tehnični pristanek, program za tisti dan pa so pripravili na ambasadi. Protokol je zadevo le tehnično izpeljal.

Vloga Protokola RS pri organizaciji Evropskih svetov v Bruslju?

Protokol RS je bil odgovoren za dekoracijo prostorov s cvetjem, izbor menija in slovenskih vin. Bolj kot Protokol RS je za organizacijo poskrbelo Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Evropski uniji, za celostno podobo pa je bil zadolžen UKOM. Kot šefinja Protokola RS sem bila prisotna pri prihodu državljanov, kjer sem jih pozdravila in usmerjala.

Protokol RS je koordiniral in organiziral 13 neformalnih ministrskih svetov v Sloveniji – kateri je bil najzahtevnejši, zakaj?

Res je bilo v Sloveniji izvedenih 13 neformalnih ministrskih srečanj, vendar vseh 13 ni organiziral Protokol RS. Protokol RS je poskrbel za organizacijo 11 srečanj, po 1 srečanje pa sta organizirala Diplomatski protokol in Služba za protokol Ministrstva za Obrambo RS.

Najzahtevnejša sta bila dvojna ministeriala, in sicer Neformalno srečanje ministrov za pravosodje in notranje zadeve ter Neformalno srečanje ministrov za ekonomske in finančne zadeve, na katerem so bili poleg ministrov prisotni tudi guvernerji centralnih bank. Najzahtevnejša zato, ker je bilo še enkrat toliko delegacij, vse je bilo krat dva. Malo je bilo skupnih točk, zato je bilo vse še enkrat težje glede logistike.

11. Je bilo po vašem mnenju predsedovanje izpeljano uspešno? Kratka obrazložitev zakaj? Kaj bi lahko pripomoglo k boljši izpeljavi projekta predsedovanje v organizacijskem in logističnem smislu?

Predsedovanje je bilo uspešno, s protokolarnega in logističnega vidika izredno uspešno. Tudi takratna opozicija ni našla napak pri organizaciji.

Razlogi za uspešnost pa so bili:

1. Dobre in resne priprave.
2. Izredni človeški viri vseh sodelujočih na projektu. Sodelavci v Protokolu RS, oficirji za zvezo, šoferji in vsi ostali so se zavedali resnosti naloge in brezpogojno dali vse od sebe.
3. Odlično sodelovanje prej omenjene »skupine 6«.

K boljši izpeljavi bi morda še lahko prispevala prejšnja oz. pravočasnejša vzpostavitev SPEU-a, ki je dejansko začel delovati in opravljati svoje naloge s prihodom g. Gosnarja na čelo.

12. Kaj ste se naučili, do katerih spoznanj ste prišli na koncu tako zahtevnega projekta? Kakšen pomen je imelo predsedovanje za Slovenijo?

Predvsem sem dobila potrditev, da so moji sodelavci v Protokolu RS in ljudje, ki so bili v SPEU, ljudje, ki so vredni zaupanja. To potrditev sem videvala vsak dan sproti.

Slovenija pa je s predsedovanjem pridobila zlasti na prepoznavnosti. Odzivi tujih delegatov so bili izjemno pozitivni, večina je bila nad Slovenijo navdušena. Prejeli smo veliko pohval, ne samo »diplomatskih«, ampak tudi iskrenih.

Na splošno opažam veliko navdušenje gostov nad Slovenijo, kar po mojem mnenju pogosto temelji na nizkih pričakovanjih.

Razočarana pa sem bila nad medijsko pokritostjo predsedovanja s strani naših medijev. Odzivov v naših medijih je bilo izredno malo. Mogoče je razlog v tem, da je teklo vse gladko in ni bilo škandalov, zapletov, kar je sicer »hrana« za medije.

13. Je bil Protokol RS deležen dodatnih finančnih sredstev za namene predsedovanja? Kolikšna so bila ta sredstva? Za kaj so bila namenjena?

Da, Protokol RS je prejel dodatna sredstva, ki so bila porabljena za plače dodatno zaposlenih in nakup protokolarnih daril.